Jaargang 116. Zondag, 23 Augustus 1857. No. 101.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AFGIFTE DER PATENTEN,

van af den 17den tot en met den 29sten Augustus 1857, des voormiddags van 10 tot 12¼ uur.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* roepen bij deze op:

I. Al de **PATENTPLIGTIGEN**, die zich in de PRIMITIEVE BESCHRIJVING van het dienstjaar $18\frac{57}{58}$ ter bekoming van PATENT hebben aangegeven;

II. Zij die als MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN van een PATENT of AFSCHRIFT daarvan moeten zijn voorzien:

Om hunne PATENTEN of AFSCHRIFTEN daarvan, van MAANDAG den 17den tot en met ZATURDAG den 29sten Augustus 1857, met uitzondering van den Zondag, telkens des voormiddags van 10 tot 12¼ uur, onder opgave van de wijk, letter en het nommer hunner Woning, van de KAMER der ZETTERS, op de bovenste verdieping van het RAADHUIS, in persoon te komen afhalen.

Al de onafgehaalde PATENTEN of AFSCHRIFTEN van dezelve, zullen, na verloop van laatstgemelden dag, worden gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen, ten einde door hen, ingevolge art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 17den December 1820, aan de huizen de belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 Cent; — terwijl aan hen tevens voor ieder afschrift van een' Medeteekenenden Deelgenoot, wegens Zegelgeld, zal moeten worden betaald 34^{5} Cent.

GRONINGEN, 13 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

BRITSCH-INDIË.

Blijkens het heden ontvangen telegrafisch berigt (zie beneden) was volgens tijdingen uit Calcutta van den 21sten Julij, Delhi, de hoofdzetel van den opstand, nog altijd in handen der oproerlingen. Algemeen werd reeds in Engeland gevreesd, dat die stad niet zoo spoedig zou vallen. De muiters aldaar waren goed versterkt en gewapend; zij schijnen in het bezit te zijn van 200,000 pond buskruid, behalve van een aanzienlijken voorraad krijgsbehoeften, en vuurden twee 24ponders voor elken 18ponder, die van de zijde der Engelschen werd gelost.

Er kon alzoo aan eene inname der stad niet worden gedacht, voordat er meer versterking was aangekomen. Men meende dat deze tegen het laatst van Junij voor de belegerde stad zou zijn gearriveerd en generaal *Barnard* zou alsdan, naar men hoopte, storm laten loopen. Aan deze hoop is intusschen de bodem ingeslagen door de nu ontvangene tijding, dat *Barnard* aan eene ziekte is bezweken. Te vreezen is het, dat dit tweede verlies van zijnen aanvoerder moedeloosheid onder het Engelsche leger zal verwekken en in tegendeel de moed der muiters zal aanwakkeren.

De tegenwoordige toestand van Indië is dus nog alles behalve bemoedigind voor Engeland. Een in Indië uitkomend Engelsch dagblad geeft er de volgende schets van: Het vuur gaat uit wanneer het geen voedsel meer ontvangt, zoo is het ook met den opstand, want er zijn geene troepen meer die in verzet kunnen komen. Een naauwkeurig onderzoek heeft aan 't licht gebragt dat er slechts 7 regementen waren waarop men meende staal te kunnen maken. Men kan zich geen denkbeeld vormen van de verwarring die in sommige oorden heerscht. De handel is vernietigd; de wegen wemelen van dieven, en eene menigte kleine rajah's hebben zich onafhankelijk verklaard en trachten, daar zij hun gezag niet kunnen doen gelden, die goed te maken door ijverig werkzaam te zijn met moorden en plunderen.

Onder deze laatsten is *Nana-Saheb* de bloeddorstigste. Hij had van de Engelsche regering het jaargeld geëischt, vroeger door zijnen vader genoten. Zulks was hem geweigerd en dit heeft hem tot wraakneming aangespoord. Hij heeft een corps moordenaars bijeenverzameld, en geen dag gaat er om, dat niet een Europeaan door hen wordt gevangen genomen en in stukken gehouwen. De laatste slagting door hem aangerigt is van dien aard, dat het jammer is dat hij geen duizend levens heeft om zijne misdaad te boeten. 131 mannen, vrouwen en kinderen wilden van Fyttyghur naar Allahabad vlugten en waren reeds te Bhitour aangekomen, toen zij door *Nana-Saheb* werden achterhaald.

Hunne vaartuigen werden genomen en zij zelven naar Cawnpore gevoerd. Op het midden van het exercitie-veld aldaar geplaatst, begon men van alle kanten op hen te schieten; maar deze handeling duurde te lang in het oog dezer beulen. Zij vielen hen op het lijf en maakten hen met sabelhouwen af.

Dergelijke wreedheden door de inboorlingen in Indië gepleegd maken steeds het voorname onderwerp der brieven uit de verschillende presidentschappen. In een der presidentschappen heeft men aan 40 of 50 Europeanen vergund in booten de Ganges af te varen, doch op zekere plaats gekomen, toonde zich de bezetting der inboorlingen zoo wreed, dat er met kanon op de weêrlooze vlugtelingen geschoten werd. Het eerste schot trof eene dame. Wanhopend, doch geheel magteloos, vielen de ongelukkigen in handen der moordenaars en allen werden afgemaakt. In het begin der muiterij werden de Engelsche officieren voor de deur hunner woningen met een geweerschot of sabelhouw gedood, en een hunner (*Maccolm*) letterlijk van den schouder af midden doorgehakt.

Het is dus niet te verwonderen, ofschoon zeer te betreuren, dat de Engelschen hunne wraak uitoefenen met eene verfijning van wreedheid, die elk Christen behoorde te verfoeijen. Ook hiervan hebben wij vroeger reeds eenige voorbeelden medegedeeld, als dat de oproerlingen voor het kanon gebonden en zoo in stukken geschoten werden, enz. Zulk een krijgvoeren brengt slechts verdubbelde woede te weeg, die ook nu nog de gruwelen welke elders in Indië plaats hebben gehad, kan doen herhalen, wanneer de inboorlingen mogten afvallen.

TUNIS.

Uit Tunis zijn weder treurige berigten ontvangen betreffende feiten, die zich aansluiten bij het onlangs gebeurde met een voerman die het Israëlietische geloof beleed. Een derwisch had op een openbaar plein een Israëliet als godslasteraar aangeduid, en onmiddellijk wierp het gemeen zich op den ongelukkigen Israëliet. Het gelukte echter met veel moeite hem uit de handen zijner aanvallers te verlossen, en hij vlugtte in het beursgebouw.

De volksmassa maakte zich daarop meester van dat gebouw en plunderde alles wat haar voor de hand kwam. Van daar begaf zij zich naar het bureau der postwagendienst, en riep aanhoudend: »Dood aan de Joden! Dood aan de Franken!" De Fransche consul snelde dadelijk naar den bey, die zich te Marsa bevond, en eischte troepen voor de bescherming der Europeanen en hunnen eigendom. De grootste spanning heerschte bij het vertrek van de post (op den 13den Aug.) in de stad. Het Engelsche consulaat is aangerand geworden. Verscheidene personen zijn om het leven gekomen; het juiste cijfer wordt nog niet gemeld.

Er zijn 50 gewonden. De Fransche consul heeft zijne woning geopend voor de personen die mishandelingen te duchten hadden; hij eischte bijeentrekking van troepen en arrestatiën.

Een der bladen, het bovenstaande mededeelende, laat er op volgen: »Zulke afschuwelijke handelingen van den kant dier dweepzieke wilden moeten met de meeste gestrengheid gestraft worden. Het is dwaasheid, een gezag en eene magt, van welken aard ook, te laten aan schepsels, die er zulk een slecht gebruik van maken. Om een eenvoudigen slag met een waaijer moest de bey van Algiers zijnen staat verliezen; de bey van Tunis mag dus wel denken aan het lot, dat men hem kan doen ondergaan, als hij langer die daden van wreedheid en barbaarschheid gedoogt, die het beschaafde Europa niet toelaat."

RUSLAND.

Uit Rusland wordt gemeld, dat thans aldaar te lande eene flotille wordt uitgerust, welke bestemd is om naar de Chinesche wateren te stevenen, ten einde de krijgsverrigtingen, welke men in dat oord te gemoet ziet en kan verwachten, eenigzins van nabij gade te slaan, en bij der hand te wezen, indien het er op aan mogt komen om voor de Russische belangen in de bres te springen, en zich te doen gelden.

Reeds is met den telegraaf gemeld, dat bij de Russische garde eene belangrijke vermindering van krijgskrachten wordt beraamd, en ook in deze berigten, welke de dagteekening voeren van den 8sten Augustus, wordt verzekerd, dat die vermindering zich tot niet minder dan 30,000 man zal uitstrekken, zoodat van de garde niet veel meer dan 10,000 man onder de wapenen zouden verblijven. Of dergelijke inkorting ook op de verdere legercorpsen (met uitzondering altijd van het leger van den Kaukasus) zoude worden ingevoerd, was nog onzeker, doch waarschijnlijk. Dat de Russische geldmiddelen door dergelijken maatregel belangrijk zouden worden verligt, behoeft geen betoog.

— Tusschen Oostenrijk en Rusland is een verschil ontstaan, 't welk den vrede van Europa, wel is waar, niet bedreigt, doch als van eenig belang wordt beschouwd, omdat het een bewijs te meer oplevert van de tusschen beide mogendheden bestaande spanning. De Keizer van Rusland heeft, volgens de Oostenrijksche regering, in geenen deele het regt om den titel te voeren van: »Keizerlijke en koninklijk majesteit", welken titel de Czaar voor eenigen tijd heeft aangenomen. De Russische souverein beweert daarentegen uitsluitend regt op dien titel te hebben.

In een brief uit Petersburg wordt dienaangaande het volgende gezegd: »De betrekkingen tusschen de hoven van Petersburg en Weenen zijn zeer sterk gespannen, hetwelk onder anderen uit al de kleine knibbelarijen en twisten blijkt, die het Oostenrijksche hof opwerpt. Iedereen weet dat de Keizer van Rusland tevens Koning van Polen is, en dus is het zeer natuurlijk dat hij in zijne officiële acten welke dat koningrijk betreffen dien titel aanneemt. Dit kan niemand kwetsen, dan hen, die een voorwendsel tot afkeuring en het bot vieren aan hunnen wrok zoeken. Zulks schijnt het voornemen van het Weener hof te zijn. Door tusschenkomst van zijnen zaakgelastigde bij ons hof, heeft het zich beklaagd dat *Alexander II* den titel van Keizer en Koning aanneemt, welke titel, zoo wendt het Weener kabinet voor, den Keizer van Oostenrijk uitsluitend zou toebehooren. En strikt genomen is het juist deze Souverein wien men dien titel zou kunnen betwisten, sedert onder de regering van *Frans Joseph I* de eenheid van den Oostenrijkschen staat is verkondigd, en de afzonderlijke koningrijken, zoo als Hongarije, Bohemen enz., hun bijzonder en afgezonderd bestaan verloren hebben. Polen daarentegen heeft altijd zijne bijzondere ambtenaren, met een van dat van Rusland afgescheiden beheer. Wie heeft dus, onder zoodanige omstandigheden, het goed regt aan zijne zijde? In antwoord op de vertoogen van den heer *Buol*, heeft ons kabinet eenvoudig geweigerd in eenig overleg aangaande deze zaak te treden."

TURKIJE.

Men verwacht elk oogenblik de telegrafische dépêches uit Konstantinopel, waarin gemeld moet worden welke houding de Porte zal aannemen, nu het hare hooge beschermheeren behaagd heeft elkander de hand van vriendschap te reiken. Het spreekt van zelf, dat men van het Turksche bewind nu eene groote mate van lijdelijkheid en onderwerping verwacht, en er niet aan twijfelt, of het zal nederig het hoofd in den schoot leggen, en minder acht slaan op zijne eigene wenschen en belangen, dan op de begeerten van zijne beschermers, die natuurlijk als eerste voorwaarden van hunne verzoening hebben aangenomen, dat Turkije zich schikke naar de te Osborne getroffen overeeenkomst. Niemand twijfelt er dan ook aan of de Porte zal de verkiezingen in Moldavië nietig verklaren en andere uitschrijven op denzelfden voet, als die welke in Wallachije hebben plaats gehad. Met zoo te handelen, zal zij zich gedragen volgens hetgeen men de beleefdheid heeft *den raad* der onderteekenaren van het Parijsche vredesverdrag te noemen.

Men deelt thans den inhoud mede van de twee nota's, door het Turksche gouvernement aan den heer *Thouvenel* gerigt, de eene in antwoord op het stellig uitgedrukte verlangen, om de Moldavische verkiezingen te vernietigen, de andere in antwoord op de door den Franschen gezant gedane verklaring, dat hij zijne betrekkingen met de Porte zou afbreken, indien niet dadelijk aan zijn verlangen werd voldaan. In de eerste nota, van den 4den dezer, stelt het Ottomannische kabinet voor de stedehouders der beide vorstendommen naar Konstantinopel te ontbieden. Verder wordt in de nota gezegd, dat het verlangen van het Turksche kabinet is, om het Parijsche verdrag op loyale wijze ten uitvoer te leggen, doch dat het voor dat gouvernement onmogelijk is, iets zonder de eenparige toestemming der mogendheden te doen. Bijaldien het bepaald bewezen ware, dat er ongeregeldheden hadden plaats gehad, dan zou de Porte niet aarzelen, haren pligt te doen. Daarom hield zij het voor noodzakelijk een onderzoek in te stellen, waartoe het eenvoudigste middel was, de stedehouders naar Konstantinopel te ontbieden, en dan de geheele zaak aan het oordeel der gezanten van de contracterende partijen te onderwerpen. — Gelijk men weet, heeft de Fransche gezant daarmede geen genoegen genomen en met eene diplomatieke breuk gedreigd, bijaldien aan zijn verlangen geen gevolg werd gegeven.

Daarop volgde de tweede nota der Porte, en wel van den 5den. Daarin werd het leedwezen uitgedrukt, dat de gezant zijn voornemen te kennen heeft gegeven om zijne betrekkingen met de Porte af te breken, doch wordt de eerste beslissing van den Turkschen raad van ministers volgehouden, onder bijvoeging echter, dat er besloten was, een brief aan Keizer *Napoleon* persoonlijk te rigten. — Die nota heeft de afbreking der diplomatieke betrekkingen ten gevolge gehad.

De Londensche *Times* behelst eene correspondentie uit Parijs, inhoudende, dat de baron *Prokesch*, Oostenrijksch gezant te Konstantinopel, zijne instructiën overschreden heeft, en deswege door zijn gouvernement is gelaakt.

De *Presse d'Orient* gewaagt van eene ovatie, welke den heer *de Talleyrand*, Fransch vertegenwoordiger in de vorstendommen, was gebragt; eereboogen waren opgerigt, feesten hem gegeven, de bisschop en de gemeenteraad hadden aanspraken tot hem gerigt, kreten ter eere van den Keizer der Franschen en de mogendheden, die het Parijsche vredesverdrag hadden onderteekend, werden aangeheven.

ITALIË.

Paus *Pius IX* heeft den 17den dezer Bologna verlaten om door Toskane naar Rome terug te keeren. Men kan alzoo den doortogt van den Paus door zijne staten als volbragt beschouwen.

Uit Rome schrijft men, dat het feestprogramma voor de ontvangst van den Paus bij zijne terugkomst aldaar, reeds vastgesteld is en dat dit feest *meer dan luisterrijk* zal zijn.

Door eene milde beschikking van *Pius IX* zal de reeds belangrijke bibliotheek van de hoogeschool te Bologna, welke omstreeks 140,000 boekdeelen bevat, aanmerkelijk verrijkt worden. De klassieke en kostbare boekerij van den wereldberoemden polyglot, kardinaal *Mezzofanti*, lag sedert zijn overlijden verward in eene kamer zijner erfgenamen dooreen. Daar men nu op de vraag, of men ze wilde verkoopen, een toestemmend antwoord ontving, heeft *Pius IX* eene zeer aanzienlijke som uit eigene middelen besteed, om dezen boekenschat aan te koopen en aan de bibliotheek der hoogeschool van Bologna, waarbij *Mezzofanti* zelf als bibliothecaris en hoogleeraar in de Oostersche talen vele jaren gewerkt heeft, geschonken. Deze verzameling bestaat uit vele duizende werken, meestal in de oude en Oostersche talen; onder anderen komen er woordenboeken en spraakkunsten van 80 verschillende talen en dialeten in voor.

Uit Bologna wordt nog gemeld, dat aldaar van regeringswege berigt is ontvangen, dat op den spoorweg, welke die stad met Rome moet verbinden, op zeven onderscheidene punten werkplaatsen zijn aangelegd, ten einde dien aanleg met den meesten spoed voort te zetten.

— De aartshertog *Ferdinana Maximiliaan* van Oostenrijk zal den 1sten September zijnen intogt in de Lombardische hoofdstad doen, vergezeld van zijne jeugdige gemalin, prinses *Charlotte* van België.

SPANJE.

De Marokkanen van het Riff eiland hebben eene soort van veldtogt tegen de Spaansche vesting Melilla geopend. De vijf stammen, waarin de roovers verdeeld zijn, wisselen elkander in hunne aanvallen op de goed versterkte vesting om de drie dagen af. In plaats van een krachtigen maatregel tegen dit gespuis te nemen, bepalen de Spanjaarden zich tot schieten op een grooten afstand, waardoor den Marokkanen natuurlijk slechts eene geringe schade toegebragt wordt.

— De Mexicaansche minister van binnenlandsche zaken heeft aan de gouverneurs der verschillende provinciën eene circulaire doen toekomen, waarin zij aangespoord worden, om een mogelijk gewapenden buitenlandschen aanval met alle kracht af te weren, daar de pogingen der Mexicaansche regering, om de geschillen met Spanje te vereffenen, mislukt zijn, doordien de Mexicaansche gevolmagtigde, de heer *Lafragua*, als zoodanig geenszins door de Spaansche regering toegelaten is. De vereffening der geschillen is dus, zoo als men ziet, wel zeer verre af.

ZWITSERLAND.

De politie te Genève heeft eene zeer gewigtige ontdekking gedaan, die een aantal van hare medeburgers het leven gered heeft. Daar er onbepaalde geruchten over eene voorgenomene vergiftiging door op de markt verkochte hoenders in omloop waren, deed men er naauwkeurig onderzoek naar, en het is den beambten gelukt de schuldigen te ontdekken. Een dozijn geslagte jonge hoenders werd op de markt weggenomen en aan het onderzoek van eenen apotheker onderworpen, waarbij gebleken is, dat zich in ieder eene sterke dosis arsenicum bevond. De verkooper werd dadelijk in hechtenis genomen. Men kan niet zonder schrik denken aan het groote gevaar, waaraan velen blootgestaan hebben. De aanleiding tot deze duivelsche onderneming is nog onbekend. Op de Savooische grenzen bij Etrembières, waar de misdaad werd voorbereid, hebben onderscheidene arrestatiën plaats gehad.

— Het werf-bureau te Lörrach heeft reeds meer dan 200 Zwitsers voor de Nederlandsche krijgsdienst aangeworven. Nog worden de wervingen voortgezet.

DUITSCHLAND.

In de diocese van Augsburg in Beijeren zijn dezer dagen vijf R.-Katholijke geestelijken in den kerkelijken ban gedaan, terwijl bovendien twee van hen door de Beijersche regering uit het land gebannen zijn en de drie overigen zich niet uit hun dorp mogen verwijderen. De *Stuttg. Beob.* geeft de volgende reden van deze excommunicatie op:

Sedert ongeveer 30 jaren bestaat in Engeland eene voor de Christenen van alle geloofsbelijdenissen belangrijke godsdienstige vereeniging, die zich uitsluitend op de positive goddelijke openbaring grondt en naar leer en inrigting geheel aan de kerk in den Apostolischen tijd gelijkt. Van deze vereeniging nu namen ook de bedoelde vijf priesters, als wetenschappelijk gevormde mannen, kennis, en zij werden zoowel uit hare grondbeginselen als uit hare vruchten overtuigd, dat zij een werk was der goddelijke genade.

Deze hunne overtuiging werd aan het domkapittel in Augsberg bekend en mishaagde daar in hooge mate, omdat dat werk buiten de Roomsche kerk ontstaan was. Het domkapittel stelde tegen de priesters een lang en streng onderzoek in, vond echter in hunnen wandel niets dat berispingswaard was en in hunne leer geen spoor van ketterij. Desniettemin vorderde men van hen, om, wanneer ze de excommunicatie en hare gevolgen wilden ontgaan, o.a. het volgende als hunne eigene overtuiging te verklaren: »Buiten de R.-Katholijke kerk is geen heil; slechts de Paus te Rome en de door hem aangestelde bisschoppen zijn de door God verordende organen om de kerk van God te besturen en haar heil te bewerken; het door de priesters geprezen werk is derhalve geen werk van God, maar of een bloot menschelijk of een duivelsch werk." Deze verklaring moest onder eede gegeven en openlijk van de kansels van het bisdom afgelegd worden.

De priesters weigerden; zij verklaarden, dat zij volkomen overtuigd waren en van ganscher harte geloofden, dat het heil in de R.-Kath. kerk te vinden is; weshalve zij dan ook uit volle overtuiging priesters der R. Kath. kerk waren; maar te verklaren, dat buiten die kerk geen heil is; dat alzoo die millioenen van Christenen die den naam van Roomsch niet voerden, in weerwil van hun Christelijk geloof en hunnen doop voor eeuwig verloren zijn; dat de heilige geest buiten die kerk niet kan werken, enz., dat was hun volslagen onmogelijk, daar zulk een beweren in directe tegenspraak is met het gezond verstand, met de duidelijke leer der heilige schrift, met de geheele geschiedenis der kerk en met alle ervaring.

Deze verklaring werd door het domkapittel van Augsburg als eene kettersche afgewezen en het brak den staf over hen. Zij maakt de misdaad uit, waarom de vijf priesters zoo streng gestraft, voor ketters verklaard en geëxcommuniceerd zijn.

DENEMARKEN.

De Holsteinsche stendenvergadering heeft den 17den dezer in hare tweede zitting besloten het ontwerp van herziene staatsregeling, ter voorloopige behandeling aan eene commissie van negen leden te verzenden. In de beraadslagingen, welke dit besluit voorafgingen, zijn betuigingen gedaan van opregte verzoenings-gezindheid en zucht tot vrede, waarmede de geheele vergadering door luide toejuichingen getoond heeft in te stemmen, terwijl de president ten slotte te kennen gaf, dat zijns inziens de staat van zaken zoodanig was, dat de stendenvergadering wel hopen mogt op hare voorstellen in Koppenhage acht te zien slaan, en dat zij zich omtrent alles, wat zij op het hart had, zonder eenig bezwaar vrijelijk kon verklaren.

Voorts is in die zitting, op voorstel van den baron *Blome Heiligenstädten*, besloten eene commissie van negen leden te benoemen, met last om een adres aan de regering te ontwerpen, houdende, dat de vergadering in 't minst geene inbreuk wil maken op de integriteit van de Deensche monarchij, en steeds verlangt deel uit te maken van de Deensche staten, maar niet in dezelve te worden opgenomen, zonder de verzekering van die afzonderlijke regten, welker erkenning aan het volk, zoo wel als aan de Duitsche groote mogendheden, bepaaldelijk is toegezegd.

GROOT-BRITTANJE.

Koningin *Victoria* heeft een zeetogtje ondernomen naar Cherbourg en zal de eilanden in het Kanaal aandoen.

De Fransche regering heeft last gegeven om Koningin *Victoria* met saluutschoten te begroeten, in geval de vorstin zich in de nabijheid der Fransche havens mogt vertoonen.

— In het Lagerhuis van Dingsdag zeide de heer *Vernon Smith* dat de Oostindische compagnie zich met het onderzoek van een voorstel bezig houdt, hetwelk strekt om de

in Indië gevestigde Engelschen, die schade door den opstand geleden hebben, eene schadeloosstelling te verschaffen.

Het Huis hervatte daarop de beraadslagingen over de wet op de echtscheiding en nam het voorstel van den procureur-generaal aan, volgens hetwelk geen geestelijke der gevestigde kerk in Groot Brittanje en Ierland genoodzaakt zal zijn het huwelijk van iemand te sluiten wiens vroeger huwelijk ter zake van overspel is ontbonden, noch aan eenige boete of berisping wegens het weigeren van het sluiten van een zoodanig huwelijk onderworpen zijn zal. De procureur-generaal voegde hierbij, hoe hij later de invoeging van een artikel in de wet voor zal slaan, hetwelk den regter vergunnen zal den medepligtige eener overspelige vrouw tot schadevergoeding jegens den echtgenoot te veroordeelen.

Lord *Palmerston* heeft gezinspeeld op de mogelijkheid van de bijeenroeping des Parlements in het begin van dezen winter. De zittingen zullen aanstaanden Dingsdag worden geprorogeerd. De Koningin zal niet in persoon het parlement prorogeren; dit zal bij commissie geschieden.

— Eenigen tijd geleden is in Engeland eene staatscommissie benoemd tot onderzoek der vele bedenkingen, die ingebragt werden tegen het bij het meerendeel der Engelsche landmagt bestaande stelsel om de officiersposten bij wijze van koop en verkoop te doen overgaan. Zij heeft thans haar rapport uitgebragt; daarin wijst zij nevens de nadeelige zijde van dat stelsel, ook de voordeelen aan: deze zijn hoofdzakelijk, dat het eenen gereeden weg voor de opklimming van jeugdiger, en voor de aftreding van meer bejaarde officieren opent. Het gevoelen der commissie is, dat het tegenwoordig stelsel van koopen (of, juister gezegd, van koop en ancienniteit vereenigd) althans vooreerst in stand dient te blijven voor alle lagere rangen tot dien van majoor ingesloten; maar zij stelt voor, dat de luitenant-kolonels voortaan benoemd zullen worden bij keuze uit alle majoors van het wapen, waarbij de vacature bestaat.

Zij wil dus weder eenige verdere uitbreiding geven aan het beginsel van opklimming bij keuze, hetwelk op voorstel der staatscommissie van 1854 reeds voor de hoogste rangen aangenomen is. Tevens stelt de tegenwoordige commissie voor, te bepalen dat niemand langer dan hoogstens tien jaren luitenant-kolonel mag blijven, opdat de opklimming in het corps officieren niet gestuit worde, maar ook in vredestijd voortga.

Dit is het gevoelen van de meerderheid der commissie; eenige van hare leden konden zich daarmede niet vereenigen, maar verlangen dat het stelsel van koop geheel in stand gehouden of geheel en spoedig afgeschaft wierd.

— Te Bristol is Dingsdag de geheele bemanning van het tusschen die plaats en Rotterdam varende stoomschip *Sophie*, wegens het binnensmokkelen van tabak, elk tot 100 £ geldboete veroordeeld of gevangenzetting tot dat de boete zal zijn betaald. Men zoude trachten van het bureau der in- en uitgaande regten eenige vermindering ten deze te verwerven.

— Het bestuur der Transatlantische telegraaf-maatschappij heeft haar plan niet opgegeven, hoewel de kabel op eenigen afstand van de Iersche kust gebroken is; zij is in tegendeel van oordeel, dat de uitvoerlijkheid der onderneming door de tot hiertoe opgedane ondervinding bevestigd is; en zij overweegt thans, of zij in de aanstaande maand October, terstond na de evennachts-stormen, op nieuw beproeven zal den kabel in zee te brengen, of wel eerst in den volgenden zomer.

De *N. Rott. Ct.* deelt het volgende berigt mede betreffende het leggen van den telegraafdraad tusschen Europa en Amerika.

VALENTIA BAAI, IERLAND, 14 Aug. Zoo als ik u in mijnen vorige mededeelde, verliet het Atlantic Squadron, bestemd tot het leggen van den Atlantischen telegraafdraad, Queenstown den 3den dezer en arriveerde na een voorspoedigen overtogt te Valentia-Baai den 4den des avonds te 7 uur. Allen aan boord der verschillende schepen, werden door den ridder *van Kerry* op eene hartelijke manier ontvangen, en denzelfden avond werd door laatstgenoemden een groot bal op het succes der onderneming gegeven. Den 5den, Woensdag, te zes uur, werd de eerste poging tot het leggen van den draad gedaan, en zoodra zijn uiterste gedeelte goed met de kust verbonden was, hield de lord-luitenant eene schoone aanspraak, toepasselijk op onze expeditie, welke met de grootste en warmste geestdrift, door een ieder daar tegenwoordig, ontvangen werd. De *Niagara*, welke het eerste gedeelte van den draad begon te leggen, stoomde onder het donderend weergalmen harer kanonnen naar het punt harer bestemming, met de snelheid van 4 Eng. mijlen per uur. Aan de andere zijde van het eiland Valentia, te Cohirciveen, was door de Britsche admiraliteit eene fraaije tent, voor de ingenieurs en telegraphisten opgerigt, waarin de instrumenten ter ontvangst en vervoer der depêches van de kust naar het schip geplaatst waren. Dagelijksche voordeelige vorderingen vervulden de harten van allen, die in deze onderneming begrepen waren, met geestdrift en hoop op goed succes, en Maandag morgen den 10den had de *Niagara* reeds 300 Engelsche mijlen lengte van den draad gelegd; depêches werden vice versa gewisseld tot des namiddags van denzelfden dag, toen helaas! *op eens* de communicatie ophield, en noch teekens noch stroom meer overkwamen. Alle electrische pogingen werden onmiddellijk in het werk gesteld, ten einde de reden dezer plotselinge en onverwachte storing te ontdekken, die ons naar de regelen der electriciteit de verzekering gaven, dat de draad òf gebroken òf door de ingenieurs aan boord afgesneden en aan eene boei, welke voor dat doel aan boord was, in geval van slecht weder, was vastgemaakt en in zee geworpen.

Onze twijfel en vermoedens werden echter gisteren morgen te 4 uur, door de terugkomst der *Cyclops* bevestigd, welke de treurige tijding medebragt, dat de draad gebroken was; 300 Engelsche mijlen van den draad zijn dus aan de bijna onmeetbare diepte van den Oceaan ter prooi gegeven, en daar het onmogelijk is deze lengte, om hare zwaarte, boven water te krijgen, moet deze moeijelijkste van alle ondernemingen tot het volgende jaar worden uitgesteld. Het behoeft geen betoog hoe zeer een ieder door dit noodlottig voorval is teleurgesteld, doch wij hopen en zullen ongetwijfeld alle pogingen in het werk stellen, om aanstaanden zomer ons doel te bereiken en de nieuwe met de oude wereld te verbinden. De oorzaak, welke dus onze schoonste verwachtingen heeft teleurgesteld, wordt algemeen aan de onjuiste werking van de machine, welke den draad van tusschendeks naar zijne rustplaats moest voeren, toegeschreven, alhoewel dit nog door eenige wetenschappelijke mannen betwijfeld wordt.

— Men heeft in Engeland het berigt uit de Kaap de Goede Hoop ontvangen, dat men aldaar weder bevreesd is voor een aanval der Kaffers, waarom dan ook de twee regementen, die, volgens het zeggen van den minister van oorlog, van daar naar Indië zouden worden gezonden, er vooreerst zullen moeten blijven.

— Te Limerick in Ierland is den 15den dezer een gedenkteeken voor *Daniel O'Connell* met groote plegtigheid en ten aanzien eener ontzaggelijk groote volksmenigte ingewijd. Graaf *Durnavon* sprak eene lofrede op het karakter en de handelingen van den Bevrijder uit en stelde vervolgens het standbeeld onder de bescherming van den maire en den gemeenteraad.

FRANKRIJK.

De Keizer en de Keizerin zijn Dingsdag in welstand te Biarritz aangekomen. Naar men verneemt, zal de Keizer slechts ééne week aldaar vertoeven en alsdan naar Parijs terugkeeren. Zijn oponthoud in de hoofdstad zal echter slechts weinige dagen duren, daar hij voornemens is, dadelijk naar het kamp van Châlons te vertrekken. Prins *Albert* zal den Keizer aldaar een bezoek brengen; ook worden er verscheidene Duitsche vorsten verwacht. Te Rheims worden reeds toebereidselen gemaakt voor een bezoek, hetwelk de Keizer aldaar zal afleggen. De militaire en andere feesten beloven er zeer prachtig te zullen zijn. Het schijnt dat men een grooten indruk wil maken op de verschillende hooge gasten, die aldaar vereenigd zullen zijn.

— De Tuilerien, die thans met het Louvre vereenigd zijn, vormen het grootste paleis der wereld. Van het einde van den tuin der Tuilerien tot aan het plein St. Germain l'Auxerrois voor de Louvre-kolonnade beslaat dit reuzenpaleis de ontzaggelijke oppervlakte van 436,280 ellen. Neemt men aan dat de stichting van het Louvre dagteekent van den aanleg van den toren Lupara (in 1204), dan is het paleis in den tijd van 653 jaren voltooid.

Jongstleden Zondag hebben niet minder dan 125,000 personen de museums van het Louvre bezocht. Het bestuur heeft herhaalde malen de deuren moeten doen sluiten, ten einde den al te grooten aandrang in het gebouw tegen te gaan.

— Te Parijs heeft dezer dagen een zeer rijke fabrikant het leven verloren ten gevolge van eene kneuzing, welke hij had bekomen bij eene opstopping van rijtuigen. Bij testamentaire dispositie heeft hij aan de stad Parijs 500,000 fr. vermaakt voor den aanbouw van eene brug over den Boulevard, tot onmiddellijk verband van de straten Montmartre en Faubourg-Montmartre, ter plaatse waar hij gewond is. De erven willen deze som niet uitbetalen, op grond van beweerde nietigheid van het legaat. De stad Parijs beschouwt de som als regelmatig verschuldigd, mits de voorwaarde worde nagekomen. De zaak zal weldra worden bepleit.

— In den laatsten tijd hebben weder onderscheidene tweegevechten onder de kweekelingen der militaire school van St. Cyr te Parijs plaats gehad. Het laatste is doodelijk voor eene der partijen afgeloopen. Dit heeft weder de aandacht op het al of niet geoorloofde van het tweegevecht gevestigd. In het clericale blad *l'Univers* wordt de regering aangespoord om thans en voor altijd een einde te maken aan het duël, dat aloude vooroordeel, door de algemeene strafwet toe te passen op diegenen, welke tot een zoodanig uiterste overgaan en hunnen natuurgenoot kwetsen of dooden. De regering heeft dit slechts te willen en het duël heeft opgehouden. Volgens *l'Univers*, heeft de mensch geen afstand van zijn leven te doen, omdat hij geen regt op dat leven heeft, en is de militair, die zijn leven bij eede aan zijn vaderland heeft verbonden, minder dan iemand anders bevoegd om daarover eigenmagtig te beschikken. Een militair die deelneemt aan een tweegevecht, zou alzoo inderdaad een meineedige zijn en als zoodanig gelijk moeten worden gesteld met den verrader, die zijn leven, 't welk hij aan zijn land heeft beloofd, ten dienste van eene andere mogendheid stelt. Als zoodanig staat dan ook de duëllist een trap lager dan de gewone moordenaar, die zijn slagtoffer geenszins dwingt tot het begaan van eene misdaad.

Het middel om het duël in het leger onmogelijk te maken, moet, volgens *l' Univers*, gezocht worden in de verantwoordelijkheid der opperhoofden. De discipline wordt toegepast bij de kleinste overtredingen van tenue en achteloosheid. Dit beginsel, ook op het duël toegepast, zal aanleiding geven, dat de chefs, om niet zelven onaangename gevolgen te ondervinden, nog meer dan thans het geval is, zullen zorgen voor het bewaren der goede verstandhouding in de corpsen en het beteugelen van lieden die het hunne kameraden lastig maken. In geval zoodanige personen door de wet zelven zullen worden verhinderd om zich te doen gelden of gevreesd te maken, en de zekerheid hebben, dat zij als moordenaars zullen worden gestraft, zoo dikwerf zij hunne booze hartstogten, of hunne onbeschoftheid den teugel vieren, kan men gerustelijk aannemen, naar luid van het genoemde ultramontaansche hoofdorgaan, dat de veiligheid der gezinnen en de goede zeden daarbij zullen winnen, zonder dat op eenigerhande wijze de eer des legers zal worden gekrenkt.

— Dingsdag werd voor de eerste kamer van het hof van appèl te Parijs behandeld het proces in zake *Alexander Dumas* tegen de boekhandelaars gebroeders *Michel Levy*. Deze hadden namelijk in hun *Musée littéraire* romans van *Alexander Dumas* zonder diens toestemming overgenomen. Het geregtshof in eerste instantie veroordeelde dien ten gevolge de gebroeders *Levy* tot eene schadeloosstelling van 129,000 fr., en bovendien tot eene vergoeding van 2 centimes voor elk nommer, d. i. tot betaling van nog 74,000 francs. *A. Dumas*, die deze schadeloosstelling niet voordeelig genoeg achtte, teekende appèl tegen dit vonnis aan en verlangde eene schadevergoeding van 780,000 francs, welke som hij echter gedurende de zitting tot 400,000 fr. verminderde. *Dumas* had echter bij ongeluk zijne rekening buiten den waard, d. i. zonder het hof van appèl, gemaakt. Het veroordeelde de gebroeders *Levy* tot eene schadeloosstelling van 25,000 francs en verminderde de 74,000 tot de helft, zoodat *Dumas* thans, met inbegrip der geregtskosten, ongeveer 150,000 francs verloren heeft. Dit vonnis verwekte veel opzien, te meer omdat de advokaat-generaal *Gauchal* tot bevestiging van het vonnis van het eerste geregtshof had geconcludeerd.

— Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd werd medegedeeld, dat de Fransche gezant, de heer *de Montigny*, te Siam in Achter-Indië goed geslaagd is in eene zending van zijne regering, en met den Koning van Siam een handelsverdrag gesloten heeft, doch dat zijne pogingen in het aangrenzende Cochinchina integendeel met geen goeden uitslag bekroond werden. De heer *de Montigny* mogt de hoofdstad des rijks, Hué, niet betreden, en de Keizer weigerde eenen brief van *Napoleon III* te ontvangen. Deze weigering geschiedde op eene zeer onbeleefde wijze, en om te doen blijken hoe weinig gewigt men aan Frankrijks wenschen hechtte, begonnen de vervolgingen der Christenen met nieuwe woede. Ten gevolge van deze voorvallen benoemde Keizer *Napoleon* eene commissie, die in last kreeg om den toestand, zoo als de heer *de Montigny* die in zijn rapport had beschreven, te onderzoeken en aan de regering een plan in te dienen tot regeling dezer aangelegenheid. Graaf *Walewski* nam het voorzitterschap waar, en de commissie was nog bovendien uit mannen zamengesteld, die met den toestand der respectieve landen het naauwkeurigst bekend waren. Na eene rijpe overweging der omstandigheden, is aan den Keizer eene memorie ingediend, waarin wordt verklaard, dat de oprigting van een maritiem en handels-etablissement in de baai van Turan, het voordeeligste punt van Cochinchina, alle aanbeveling verdiende. Het geldt daarbij een punt, dat eens door Keizer *Gya-Long* aan Koning *Lodewijk XVI* van Frankrijk afgestaan is en sedert steeds aan Frankrijk heeft toebehoord. De commissie heeft te gelijker tijd de sterkte der maritime en commerciële magt opgegeven, die voldoende zou zijn, om den Keizer van Anam het hoofd te bieden. *Napoleon III* heeft de memorie met groote belangstelling gelezen, en men wil zelfs weten, dat hij ook aan de Engelsche regering zijne meening daarover heeft te kennen gegeven. Verder is de zaak nog niet gekomen. In militaire kringen, alsmede op het ministerie van marine beschouwt men de zaak reeds als geklonken, doch bewaart men het stilzwijgen over den omvang der aanstaande operatiën. Aanzienlijke leden der R.-Katholijke geestelijkheid hebben met den Keizer over de zaak gesproken, en deze verklaarde, dat hij zich de godsdienstkwestie met betrekking tot het verre Oosten levendig aantrekt, omdat het hier eene echt Fransche, voor de beschaving hoogst gewigtige aangelegenheid geldt.

BELGIË.

In de staatkundige wereld blijft steeds kalmte heerschen. Er is als het ware een wapenstilstand tusschen de partijen gesloten. Ook de drukpers heeft den strijd gestaakt. Het eenige onderwerp dat in den laatsten tijd de aandacht heeft getrokken, is een conflict dat te Gent ontstaan is, als gevolg der jongste ongeregeldheden. Toen namelijk in Mei l.l. onderscheidene steden zich verklaarden tegen de wet op de openbare liefdadigheid, werden te Gent maatregelen genomen om de 40,000 werklieden, die zich in die stad bevinden, des gevorderd in toom te kunnen houden. Bij afwezigheid van den burgemeester, riep de hoofd-commissaris van politie, op eigen gezag, de hulp in van het leger, met het gunstig gevolg, dat de generaal *Capiaumont* verscheidene afdeelingen van het garnizoen ter beschikking van het stedelijk bestuur stelde. De burgergarde ging men alzoo voorbij en verzuimde men haar tot handhaving der openbare orde op te roepen. Toen de burgemeester in de stad terugkwam, bekrachtigde hij al wat gebeurd was; maar anders dacht er de gemeenteraad over, die verklaarde, dat de tusschenkomst van het leger, met terzijdestelling der burgergarde, eene geheel onwettige daad was geweest; besluitende de raad met bijna eenparige stemmen, zich over het gebeurde te beklagen bij den minister van binnenlandsche zaken, als opperhoofd der Belgische burgergarde, alsmede bij den minister van oorlog; op welke klagt evenwel door het gouvernement nog geen besluit is genomen.

Onmiddellijk ontstond daardoor een strijd tusschen de liberale en de clericale organen, doordien de eersten den gemeenteraad in het gelijk stelden, doch de laatsten de loftrompet opstaken wegens de tusschenkomst van generaal *Capiaumont*.

Reeds heerschte aan beide zijden veel verbittering, toen de stand der zaak nog verergerd werd door een officier van het tweede regement jagers te paard, wiens dichtvuur ontbrandde en die gevolgelijk een vrij beleedigend lied tegen den gemeenteraad vervaardigde, dat onmiddellijk door een der clericale bladen werd opgenomen. De gemeenteraad heeft daarop geantwoord met een besluit, krachtens hetwelk het lied aan den minister van oorlog zal worden opgezonden, opdat deze over het gedrag van den officier, den heer *Daufresne*, oordeele en regt spreke.

Het vuur der tweedragt tusschen de burgerij en het leger werd vervolgens nog heviger aangeblazen, daar de clericalen eene commissie hebben benoemd, die Maandag eene inschrijving heeft geopend met het doel, om een eeredegen aan den generaal *Capiaumont* aan te bieden.

Dergelijke feiten zijn zeer betreurenswaardig. Die tweespalt tusschen volk en leger stelt een dreigend gevaar daar, te meer daar reeds in andere steden des lands voortdurend botsingen tusschen de burgers en de soldaten hebben plaats hehad. De vrees, dat het tusschen beiden tot eene openlijke vredebreuk zal komen, is groot, want het geheele land zoude daarvan het nadeel ondervinden.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 21 Augustus.

Bij kon. besluit van den 17den dezer worden de vice-admiraal *H. Ferguson*, directeur en kommandant der marine te Vlissingen; de schout-bij-nacht *W. J. Jolly*, directeur en kommandant der marine te Willemsoord; de kapitein-ter-zee *F. W. Freudenberg*, directeur en kommandant der marine te Hellevoetsluis, en de kapitein-ter-zee *B. G. Escher*, inspecteur en adviseur voor het personeel en materiëel der zeemagt, met den laatsten October aanstaande eervol van genoemde betrekkingen ontheven, onder dankzegging voor hunne als zoodanig bewezen diensten; met bepaling, dat met voorschreven tijdstip, de kapitein-ter-zee *Freudenberg*, tevens eervol wordt ontslagen van het bevel over het wachtschip te Hellevoetsluis; — wordende voorts, bij voormeld besluit, met den 1sten November aanstaande, aan den schout-bij-nacht *D. Bijl de Vroe* opgedragen de betrekking van directeur en kommandant der marine te Willemsoord; aan den schout-bij-nacht *A. J. de Smit van den Broecke* die van directeur en kommandant der marine te Vlissingen, en aan den voornoemden kapitein-ter-zee *B. G. Escher* die van directeur en kommandant der marine te Hellevoetsluis; met bepaling, dat laatstgemelde hoofd-officier tevens het bevel zal voeren over het wachtschip aldaar.

— Bij beschikking van den 19den dezer heeft de minister van binnenlandsche zaken bepaald, dat de herstemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal in het hoofdkiesdistrict Leiden zal geschieden op Woensdag den 2den September a.s.

— De Pruissische *Nord* verzekert dat H. M. de Koningin vóór de maand November eene tweede reis naar Engeland zal ondernemen.

— Art. 99 der wet van den 4den Julij 1850 (*Stbl.* no. 37) schrijft voor: dat de tabel, regelende de verdeeling des rijks in kiesdistricten ter benoeming van leden der Tweede Kamer van de Staten Generaal, *om de vijf jaren* zal worden herzien. Ter voldoening aan die bepaling is bij kon. boodschap van den 18den Dec. 1855 aan de Tweede Kamer een wets-ontwerp aangeboden, waarbij ook gelet werd op den in art. 77 der Grondwet gestelden regel, volgens welken het getal van de leden der Tweede Kamer bepaald wordt naar de bevolking, voor ieder 45,000 zielen één. Met het oog op dien regel, werd het getal leden der Tweede Kamer bij het aangeboden wets-ontwerp met *drie* vermeerderd (daar het cijfer der bevolking op het einde des jaars 1855, 3,195,2091 zielen beliep). Dat wetsontwerp werd in de afdeelingen van de Tweede Kamer, in Maart 1846 onderzocht. Den 26sten Mei 1856 heeft de toenmalige minister van binnenl. zaken, de heer *van Reenen*, het voorloopig verslag der Kamer te dier zake beantwoord. Ten gevolge der aftreding van dien minister, werd er echter aan dat ontwerp geen gevolg gegeven. In het zittingjaar 1856—1857 werd het wets-ontwerp door het nieuw opgetreden ministerie niet weder aan de Kamers aangeboden. Men vleit zich nu, dat de Regering in het aanstaande zittingjaar een nieuw ontwerp zal aanbieden, waardoor aan het voorschrift van art. 77 der grondwet en van art. 99 der kieswet zal worden voldaan Daarbij zal dan ook in aanmerking dienen te komen het grooter getal zielen, waaruit de bevolking van het rijk sedert twee jaren bestaat. Het is niet wenschelijk, dat de Tweede Kamer der Staten Generaal, wat het getal van hare leden aangaat, langer onvoltallig blijve en dat zij ook niet aan den regel, bij art. 77 der Grondwet gesteld, beantwoordde. Wij meenen alzoo die zaak aan de bijzondere aandacht der Regering, voor het aanstaande zittingjaar, te moeten aanbevelen. (*H.blad.*)

ZWOLLE, 20 Augustus.

De handelsbeurs alhier, die van hare opening af reeds een flaauw en kwijnend aanzien vertoonde, wordt thans in het geheel niet meer bezocht. Zoo er nog van tijd tot tijd een enkele komen, stijgt dat getal toch zelden hooger dan 10 à 12 personen en wordt er meestal volstrekt geen handel gedaan. Heden waren er 2 bezoekers behalve de beursmeester.

— Uit Kampen schrijft men, dat de waterplas de Koekoek thans geheel is verdwenen, en dat de bodem daarvoor in de plaats is verrezen. Deze is nog wel modderig, en hier en daar met geringe plassen bedekt, doch ook deze zullen spoedig verdwijnen en den grond voor betere doeleinden overlaten. Men wenscht daarom, dat er spoed worde gemaakt om deze droogmaking door de verhooging van den Mastenbroekerdijk te verzekeren, even als met eene geregelde begreppeling van den nieuwen polder, daar de grond thans veel droogte noodig heeft om bruikbaar te worden.

GRONINGEN, 22 Augustus.

De muzijk van het 7de reg., welke zich gewoonlijk des Vrijdags avonds van 8 tot 9 uur en bij de taptoe liet hooren, zal alsnu plaats hebben op genoemden dag van 7 tot 8 op de Groote Markt en des Zondags 's middags van 12½ tot 1½ uur op de beplante Ossenmarkt.

— Donderdag is door de regtbank alhier veroordeeld tot eenzame opsluiting voor den tijd van zes maanden en in de kosten, een hier ter stede wonende timmermansknecht, D. v. D. W., wegens het arglistig wegnemen van onderscheidene winkelgoederen, toebehoorende aan den hier wonenden koopman A., en wel ten tijde dat bovengenoemde V. D. W. bij dien koopman als timmersmanknecht voor loon in dienst was.

— In den loop dezer week zijn in de Wildervanksterdallen, van wege het gemeentebestuur, bakens gelegd voor een te graven vaart of kanaal, hetwelk zijnen aanvang zal hebben uit het kanaalpand tusschen het Boven-Wildervankster verlaat en het eerste verlaat te Stads-Kanaal. Wanneer dit plan wordt uitgevoerd, zal het voor de landgebruikers, vooral van Boven-Wildervank, van groot nut zijn, en daardoor vervalt dan het bezwaar, hetwelk door vele landgebruikers wordt ingebragt tegen eene verlaging van het waterpeil te Wildervank, in verband met de voorgestelde algemeene kanalisatie.

— De grondeigenaren worden opmerkzaam gemaakt, dat alle onbezoldigde opzieners der jagt en visscherij, *niet* als rijks-veldwachters aangesteld, sedert 1 Julij j.l. hunne kwaliteit hebben verloren en geene jagtovertredingen meer kunnen constateren, met tekenengeving, dat, wanneer zij voor hunne partikuliere opzieners der jagt en visscherij eene commissie van rijks-veldwachter verlangen, zij zich tot dat einde bij een *op zegel* geschreven verzoekschrift aan den minister van justitie zullen hebben te wenden.

De *Staats-Courant* behelst het volgende voorloopig verslag omtrent den oogst in de provincie *Groningen:*

De meeste gewassen zijn goed door den winter gekomen. Het fraaije weder in Februarij bragt eene spoedige ontwikkeling te weeg, doch daar dit opgevolgd werd door langdurig regenachtig en koud weder, was die vroege ontwikkeling meer na- dan voordeelig. Nachtvorsten, nog in Junij, en eene buitengewone droogte, vooral in de tweede helft van Junij, hebben den zomergewassen veel nadeel gedaan, hetwelk zich door later meer gunstig weder niet geheel heeft kunnen herstellen. Het volgend algemeen overzigt luidt alzoo veel minder gunstig, dan de berigten, die men anders veelal in de laatste jaren mogt mededeelen. *Tarwe* scheen vrij wel bestand tegen de ongunstige weêrsgesteldheid in het voorjaar, maar bragt eene geringe hoeveelheid halmen voort, waardoor zij hol stond, doch zij bezat eene goede aar. Zij lijdt hier en daar van brand. Alhoewel zij nog meest op wortel staat, en men haar nog slechts op enkele plaatsen begint te maaijen, meent men hare opbrengst op 20 mud van het bunder over het geheel der provincie te kunnen begrooten. *Rogge* is overal gemaaid en voor het grootste gedeelte ook reeds binnengebragt. Op de gemengde zavel- en zandgronden is zij veelal een goed gewas, met uitzondering van de rogge op aardappelland, die dun opgekomen is, en meer dan de andere van de droogte geleden heeft. Door elkander schat men hare opbrengst op 23 mud van het bunder, die van goede hoedanigheid schijnt te zullen zijn. *Wintergerst* is reeds algemeen ingezameld. Er was daarvan veel uitgezaaid, dat goed door den winter is gekomen, weinig stroo, maar eene matige opbrengst (35 mud van het bunder), zoo het schijnt van goede soort, oplevert. *Maartegerst* is er, door het behouden blijven der wintergerst, niet veel uitgezaaid, maar het gezaaide is algemeen welgelukt. Dit laatste kan niet gezegd worden van de *zomer-* en *knobbegerst*, die èn van nachtvorst èn vooral van de droogte veel geleden hebben, zoodat de hoeveelheid stroo zeer gering is. Daar zij nog slechts voor een gedeelte gemaaid is, kan men de opbrengst enkel bij raming opgeven: 25—30 mud van het bunder. Het gunstig weder bij den oogst doet echter de hoop voeden op eene goede kwaliteit van dit graan. Er zijn echter niet vele bunders met de zomergerst-soorten bezaaid. *Haver* was ook niet bijzonder veel uitgezaaid. Onder de vroegst gezaaide en op de zachte zavel

...vindt men goede stukken, maar de meeste haver beneden het middelmatige gebleven. Een gedeelte was ge-... op te natte gronden, waardoor op de klei- en in de lage ... algemeen slecht is. Elders, vooral op dunbodemigen grond en op het zand, leed zij veel van de droogte, zoodat men den oogst op welligt niet meer dan 30—35 mud van het bunder zal kunnen rekenen, met eene zeer geringe hoeveelheid stroo. Koolzaad had aanvankelijk een gunstig aanzien, maar door strenge ... in Junij is er menig bunder verloren gegaan, en het daar-... in de plaats gezaaide is wel goed aan den gang gekomen, maar al door de late zaaijing hoogstwaarschijnlijk ligt blijven. Op dit oogenblik staat zij echter nog goed. De boekweit die door de ... gespaard is gebleven, belooft veel, doch het is eene hoogst ... begrooting, als men hare opbrengst, zooals in eenige ... geschiedt, op 28 mud van het bunder stelt. Over het geheele gewest gerekend, zal men hare opbrengst wel op niet meer dan 16—20 mud kunnen schatten. *Koolzaad* is zeer ongelijk. Het ... goed door den winter gekomen en had zich in Februarij vroeg-... ontwikkeld, maar is door min gunstig weder in Maart en ... slecht opgegroeid, zoodat menig stuk moest worden omge-... Een gedeelte is goed binnengebragt, een ander gedeelte is ... gebleven, doch het meeste was vrij olierijk, de hoeveelheid ... onderscheiden, afwisselende van 10—25 mudden. Daar ... een groot aantal bunders met dit gewas bezaaid was, zal de ... van koolzaad over het geheele gewest vrij aanzienlijk ... Althans op de markt te Groningen waren aangevoerd: op den 28sten Julij ruim 1000 last, op den 31sten Julij ongeveer 1200 ... op den 4den Aug. ongeveer 1400—1600 last.

... gedeelten van het Oldambt bragt de hagel groote schade ... koolzaad te weeg. Van ziekte bleef het gewas verschoond, ... een groot aantal kleine witte wormen in de hauwen, en op ... plaatsen de luis, verminderden de opbrengst aanmerkelijk. ... is weinig gezaaid. Men gist in eenige streken, dat ... 12 mudden van het bunder zal opbrengen. *Vlas* is slecht opge-komen, zoodat er misschien wel een derde te weinig planten op het ... staan. Hierdoor zal de opbrengst van den draad gering zijn, ... die van het zaad waarschijnlijk genoegzaam overvloedig. Over ... is nog niets te zeggen, dan dat het gewas te Midwolda van ... hagel geleden heeft, maar anders veelal een goed gewas ver-... *Erwten.* Daar deze ook nog niet ingeoogst zijn, kan men hieromtrent ... meer opgeven dan dat zij op het oog een goed gewas schij-...; bij gissing door sommigen geraamd op eene opbrengst van 15—16 mudden van het bunder. *Boonen* hebben veel van de droogte geleden, ... het stroo kort bleef. Daarenboven was door de groote hitte in den bloeitijd de bloem veel te ras verwelkt en verschroeid, waarop ... zeer vroeg of zeer laat gezaaide boonen eene uitzondering ... Bij de weder invallende regens, waardoor het gewas in het ... van Julij aanmerkelijk verkwikt werd, zag men dan ook op me-... plaats de boonen voor de tweede maal bloeijen. De opbrengst zal ... middelmatig blijven en wordt door elkander op niet ... dan 15 mudden van het bunder gerekend. Ook de *Groote Boonen* zijn klein gebleven en beloven weinig. *Aardappelen* zijn ... veel later gepoot dan in het vorige jaar. Door ongunstig weder zijn zij laat aan den groei gekomen, waardoor de vroege aardappelen klein van stuk zijn gebleven, alhoewel de kwaliteit ... goed te noemen was. Nachtvorsten hebben hier en daar het loof benadeeld en thans begint de bekende aardappelziekte op verscheidene plaatsen zich zeer duidelijk te vertoonen, dat zeker de opbrengst zal benadeelen, alhoewel men ook vele fraai bloeijende ... gezond uitziende velden aantreft. *Knollen* zijn reeds op ... plaatsen na de rogge en zelfs na de zomergerst uitgezaaid. *Gele wortelen* hebben van de droogte geleden en staan slecht. *Mangelwortelen* en *koolrapen* konden eerst niet aan het gewas komen, ... de sterke droogte in Junij de uitpoting belette. Zij zijn daar-... later dan behoorde verpoot, maar de regens, die op den 29sten ... 30sten Junij en verder in Julij gevallen zijn, hebben dit kwaad ... verre hersteld, dat deze gewassen wel achterlijk zijn, maar ... toch eenigermate zich ontwikkelen. Men vreest echter, dat ... geen gewoon goed gewas zal worden. Ook de *groote witte kool* ... *boerenmoes* zijn nog weinig ontwikkeld en lijden in het ... gewest veel van de luis. De *roode klaver* heeft weinig ... gegeven, dat echter in zeer goede kwaliteit is ingezameld. Ook ... nog te veld staande belooft weinig. De *witte klaver* heeft ... algemeen nog minder dan de roode opgeleverd. De jong gezaaide klaver, zoowel roode als witte, is zeer slecht aangeslagen en thans ... zeer klein van gewas. Dezelfde overmatige droogte van den voorzomer, na een ongunstig voorjaar, heeft ook nadeelig gewerkt op de *graslanden*. Het hooi althans was overal schaarsch en leverde ... eenige streken niet meer dan drie voer van het bunder; het is echter vroegtijdig ingezameld en van uitmuntende hoedanigheid. De ... lage moerassige landen leverden meer hooi op. De regens heb-ben hierin verbetering gebragt, doch de gras-opbrengst is, alles te ... genomen, in de meeste oorden tot dusver nog beneden die ... een gewoon jaar gebleven. *Moesgewassen* hebben in den voor-... mede van de droogte geleden, doch geven thans goed, en ... de snij- en saladeboonen staan best en beginnen behoorlijk ... *Ooft* is er dit jaar weder weinig, ten minste de voor ... meest belangrijke appelen. Pruimen zijn ook schaarsch, ... middelmatig. Kersen daarentegen waren er veel en de ... bloeijen algemeen goed. Aardbeziën en frambozen hebben goed, ... gedurende slechts korten tijd, gegeven. Fijne vruchten, zoo ... perziken en abrikozen, zijn schaarsch. Het *vee* is algemeen ge-zond. Door de strenge handhaving van het reglement op de long-... in dit gewest, heeft men de enkele gevallen van die ziekte ... het rundvee nog steeds meester kunnen blijven. Onder de ... begint zich weder de gewone ziekte op het hooge land te ... openbaren en is dien ten gevolge reeds menig dier ontijdig geslagt. De opbrengst van boter was dit jaar wegens de schraalheid der ... gering, waardoor dit artikel buitengewoon hoog in prijs ... Ook de bij voortduring hooge prijzen van paarden, runde-ren en schapen maken de veeteelt steeds tot een voordeeliger tak ... gewestelijke landhuishouding. Ten slotte is op te merken, dat ... aan het wintergraan en andere voortbrengselen van den ... in het Oldambt vrij wat nadeel hebben toegebragt. De ... door hagel veroorzaakt is hier en daar zeer groot geweest, ... heeft zich, zoo als gewoonlijk, over geene groote breedte ... uitgestrekt.

De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Utrecht, kennis dragende dat de koepokinenting te dier stede van jaar tot jaar al meer en meer wordt verwaarloosd, zoodat ... officiële staten ten stadhuize gebleken is, *dat er in het ... verloopen jaar slechts dertig ten honderd der levend ge-... kinderen is ingeënt*, — heeft het van haren duren pligt ... hare medeburgers opmerkzaam te maken op deze be-... daadzaak, welke tot hoogst treurige gevolgen aanlei-... geven.

In meerdere steden van ons vaderland — zoo eindigt de ... hare vermaning, die dus ook elders wel mag wor-den gehoord — begint de kinderziekte zich ernstig te ver-...; ook hier komen daarvan, gelukkig nog slechts en-... gevallen voor. Een iegelijk zij derhalve gewaarschuwd ... zijne kinderen in te enten. Doch dit niet alleen. Wie ... wil handelen, late die kinderen, bij wie de vac-... voor tien en meer jaren is geschied, op nieuw deze kunstbewerking ondergaan, dewijl de ondervinding heeft ... dat niet altijd en bij allen eene eerste vaccinatie vol-... en voor het geheele leven tegen de kinderziekte bevei-... Beter is het hier te veel dan te weinig te doen.

Volgens een berigt van Zr. Ms. gezantschap te Petersburg, ... eene circulaire van het Russische ministerie van buiten-... zaken, de aandacht der vreemde legatiën gevestigd ... omstandigheid, dat in den laatsten tijd vele gezagvoer-... van koopvaardijschepen wier vaartuigen een grooten ... hebben, in weerwil van het verbod der haven-autori-... zich in het vaarwater van de Newa hebben begeven, ... zelfs zonder zich van eenen loods te voorzien; met ... gevolg, dat zij aan den grond raken en de vaart voor an-... schepen belemmeren. De vreemde gezanten zijn mitsdien ... geworden de kapiteins van koopvaardijschepen hunner ... uit te noodigen:

... om zich stiptelijk te gedragen naar de aanwijzingen en ... van de kommandanten van het wacht- en van het ...schip;

... om de Newa niet zonder loods binnen te varen;

... om niet van Kroonstad naar Petersburg en vice versa te ..., indien hunne geladen schepen meer dan 8 voet diep-... hebben; in welk geval zij of een gedeelte der lading in ... moeten overladen, óf op het eerste bevel van den kom-... van het wachtschip ten anker moeten komen.

Overtreding van deze bepalingen zal, zonder onderscheid ... vlag en de grootte der vaartuigen, gestraft worden met ... boete van 25 zilverroebels.

Wat een spoorweg en een locomotief is, weet in den tegen-...digen tijd nagenoeg iedereen, al is dan ook de plaats ... woont nog verstoken van dat middel van vervoer. ... ofschoon sedert de uitvinding daarvan nog slechts ruim 30 ... verloopen zijn, zijn de omstandigheden van die uitvin-... vooral van den persoon, die ze deed, minder algemeen ... Daarom laten wij hier eenige bijzonderheden te dezen ... volgen, ontleend aan eene geschiedenis van de uit-... der spoorwegen, voorkomende in de *N. Rott. Ct.* en ... overgenomen uit de Engelsche *Economist*.

De verbazende verandering, die de maatschappij door de toepassing der spoorwegen heeft ondergaan, heeft zij te danken aan iemand, die zich van den geringen stand en uit den staat van onkunde door eenen gelukkigen aanleg, gepaard met inspanning, ijver en volharding, verheven heeft tot den man, die in de geschiedenis der nijverheid en wereldbeschaving steeds met eere zal genoemd worden. Die man was GEORGE STEPHENSON. Voor een huisgezin met zes kinderen, waarvan hij het tweede was, waren de inkomsten des vaders, 12 shilling in de week, niet toereikend om in alle behoeften te voorzien. Daarom ging geen der kinderen ter school, en GEORGE, die eerst zijne jongere broeders moest oppassen, werd al spoedig herdersknaap, die de koeijen moest houden van den weg, welken de kolenwagens passeerden. Dit bragt hem dagelijks 2 pence op. Na eenigen tijd schoenlapper geweest te zijn, werd hij opgenomen in eene kolenmijn, waar hij de steenen en stukjes ijzer uit de kolen zocht, tot hij op zijn 15de jaar stoker werd en 1 shilling daags verdiende. Twee jaren later werd hij machinist met een wekelijksch inkomen van 12 shilling, en nu had hij het doel, waarnaar hij steeds gestreefd had, bereikt.

Bij zijne werktuigen beoefende hij nu de werktuigkunde; hij nam de deelen der machines uiteen en zette ze weer op hunne plaats, tot zoo lang hij praktisch met elke werking daarvan bekend was. Zoo was hij reeds een voortreffelijk werktuigkundige, eer hij op zijn 18de jaar het alphabeth leerde. Nu wendde hij zijne kennis aan tot verbeteringen in werktuigen, hij ontdekte en herstelde gebreken in eene draaimachine en in eene door een' ingenieur in eene mijn gemaakte pomp, die niet aan het doel beantwoordde. Daardoor werd hij in de omstreek bekend als de »pompersteller" en spoedig benoemd tot mijn-ingenieur, in welke betrekking hij onderscheidene machines vervaardigde, die den pachters der mijn, waarbij hij was aangesteld, veel voordeel gaven.

Thans bepaalde zich het onderzoek van STEPHENSON tot de locomotieven. Er liep bij zijne geboorteplaats, niet ver van de Tyne, een houten spoorweg van de kolenmijn vier mijlen ver tot aan die rivier. Daarover liepen de kolenwagens, door paarden getrokken. In 1811 werd door TREVETHICK eene soort van locomotief uitgevonden en op de rails in werking gebragt, maar zij voldeed niet. Nu deed STEPHENSON in 1813 aan een zijner superieuren, lord RAVENSWORTH, den voorslag om eene reizende machine te vervaardigen, en deze verschafte hem daartoe de middelen. Maar hij had niemand, die hem in de uitvoering kon helpen, dan een eenvoudig kolenmijnsmid; zijn eigen nadenken moest hem het gebrek aan hulp vergoeden, en den 25sten Julij 1814 werd de eerste locomotief op den spoorweg der kolenmijn van Killingworth in werking gebragt.

Dit werktuig was in beginsel bijna volmaakt, ofschoon het de sierlijkheid en gemakkelijkheid der tegenwoordige locomotieven miste. In stilte bragt STEPHENSON verbeteringen in zijne machine aan en legde eenen korten maar volledigen spoorweg, waarop zij dienst deed door het slepen der kolenwagens van de Killingworthsche mijnen. Hierdoor werd op den man, die geenen roem zocht, meer de algemeene aandacht gevestigd en bij het leggen der eerste spoorwegen werd hij tot ingenieur der ontworpene lijnen benoemd, terwijl hij met den heer PEASE te Newcastle eene fabrijk van locomotieven oprigtte, van waar zoo vele bekwame werklieden naar alle deelen der beschaafde wereld zich hebben verspreid.

Zoo werd eene uitvinding gedaan en in toepassing gebragt, eer de dagbladen ze in de geschiedenis van den dag konden vermelden. Zij doet zien, hoe ook uit den geringsten stand personen zich tot weldoeners der maatschappij kunnen verheffen, wanneer hun aanleg zich door eigen nadenken en onderzoek ontwikkelt. Zonder dit zou de jeugdige herdersknaap niet geworden zijn, wat hij geweest is — de groote uitvinder van het spoorwegstelsel.

KERKNIEUWS.

MEPPEL, 21 Aug. Door den algemeenen kerkeraad is gisteren avond uit het onlangs van wege Z. M. den Koning toegezonden twaalftal predikanten, ter verkiezing van een hunner als predikant bij de Ned. Herv. gemeente alhier, in plaats van wijlen M. C. VAN HOUTEN, het volgende zestal geformeerd, als: TOL te Zevenhoven, SLOTHOUWER te Kuinre, CLEMENT te den Helder, DAMSTÉ te Koekange, JELGERSMA te Doeveren en Genderen, en RIS LAMMERTS te Eijerland op Texel.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 22 Augustus.

De regering heeft berigten ontvangen uit Calcutta van den 21sten Julij. Delhi was nog altijd niet ingenomen. De Engelsche generaal *Barnard*, die de belegerings-troepen aanvoerde, is aan buikloop gestorven. De stad Cawnpore, die reeds verloren is geweest, is op de muiters heroverd; de opstandelingen zijn tusschen Cawnpore en Allahabad driemaal geslagen. Sir *Henry Lawrence*, die te Lucknow, de hoofdplaats van Oude, het bevel voerde, is aan zijne wonden overleden. De opstand breidt zich nog voortdurend uit.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 22 *Augustus*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63 5/16.
Dito Dito	» 3	»	76½.
Dito Dito	» 4	»	96½.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	75½.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	—
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86 15/16.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	77 7/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25¼.
Dito Binnenl.	» 3	»	37⅝.
PORTUGAL	» 3	»	45 15/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	100.
Dito 6de serie	» 5	»	101.

LONDEN, 22 *Augustus*. Consols 90¼.

De beurs was gedrukt op het bekend worden der Indische tijdingen.

PARIJS, 22 *Augustus*. Fransche 3 pCt. 67.10.

WEENEN, 22 *Augustus*. Metalliek 5 pCt. *f* 82¼. Nat. Leening *f* 84⅝. Wissel op Londen *f* 10.11. Zilver *f* 5¾.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 19 Aug., *Kramer* Catharina en *Bruins* Stientje Roemeling, Archangel; *Hensema* Ida Beerendina, Petersburg; *Mets* Vier Gebroeders, Riga; *de Groot* Twee Gebroeders, Emden; — 20 *Klontje* Meinsina, Gothenburg.

TEXEL 19 Aug., *Regtdoorzee* Vertrouwen en *Lukkien* Gemini, Archangel; *de Boer* Catharina en *Pronk* Hendrika Geziena, Petersburg; *Douwes* Argo en *Reinders* Jacoba Geziena, Riga.

VLIE 17 Aug., *Kolkman* Geertruida Margaretha, Petersb.; *Schaap* Jonge Bernard, Riga; *Koh* Newa en *Oldenburger* Meinskina, Freder.

HELVOET 19 Aug., *de Jonge* Reyna, Riga; *Bracht* Lucretia, Libau; *de Boer* Epimachus, Koningsb.; *Buiten* Sperwer, Tromsöe.

BRIELLE 19 Aug., *Ouwehand* Bordeaux, Riga.

SURINAME 11 Aug., *Braunstahl* Hermanus Isaäk, Amst.; — 14 *Gijsbers* Maracaïbo, Rott.; — 15 *Cupido* Mina, Amst.; — 17 *Jonker* Zwaanette, Hamburg; — 19 *Duinker* Triton, Amst.

CURAÇAO 15 Junij, *Zoetelief* Zeester, Amst.; den 26 dito n. Porto Cabello vertrokken.

MESSINA 4 Aug., *Post* Ettje Berg, Palermo.

NAPELS 12 Aug., *van Duffelen* Oceaan, Rott.

HAVRE 16 Aug., *Timmer* Catharina, Koppenh.

LONDEN 17 Aug., *Kruithof* Courier, Rott.; *Schuring* Egberdina Anna en *Buining* Magdalena, Nerva; *Stenders* Stad Workum, Workum.

Bij DUNGENESS 15 Aug., *Haagsma* Doctrina et Amicitia, v. Gothenburg n. Australië.

Bij GOUDSTAART 15 Aug., *Brandt* Epaminondas, v. Newyork n. Rott.; — 16 *Boon* Verwisseling, v. Venetië n. Amst.

Bij DOUVRES 18 Aug., *Hoekstra* Palembang, v. Amst. n. Batavia; passagiers en troepen waren allen wel.

FALMOUTH 15 Aug., *v. d. Baan* Johanna, v. Ismaël n. Waterford.

Bij FALMOUTH 15 Aug., *Jansen* Factory, v. Bat. n. Rott.

CARDIFF 15 Aug., *de Jonge* Diewerdina, Hayle.

WICK 18 Aug., *Sterrenborg* Twee Broeders, Rott.

NORTH SHIELDS 15 Aug., *van Klooster* Gesina, Gron.; — 17 *Oldenburger* Johanna, Schiedam.

HAMBURG 18 Aug., *Dreyes* Twee Gezusters, Rugenwalde; *Meijer* Geertina, Dantzig.

ALTONA 18 Aug., *Mulder* Vr. Annechina, Leeuwarden.

BREMERHAVEN 16 Aug., *Kremer* Goede Verwachting, Dantzig; 17 *Bakker* de Hoop en *Bieze* Sophia, Sappemeer; — 18 *Peekelder* Beerendina, Dantzig.

KIEL 18 Aug., *Stuitje* Christina Johanna, Holtenau.

BERGEN 12 Aug., *Brons* Juffer Ellegonda, Harlingen.

KOPPENHAGE 14 Aug., *Veldkamp* Anna, Amst.; *Woudstra* Vier Gebroeders, v. Petersb. n. Bremen; *Pot* Anna Arendina, v. Petersb. n. Londen.

DANTZIG 17 Aug., *Stuit* Aug. Margaretha, Bremen.

ARCHANGEL 5 Aug., *de Boer* Wilhelmina Henriëtte, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 20 Aug., *Delclisur* Jacoba Cornelia Clasina, Colombo.

TEXEL 19 Aug., *Feenstra* Vr. Dieuwke, Londen; *de Jong* Twee Zusters, Yarmouth.

VLIE 17 Aug., *Brandt* Gerhardina, Dantzig.

SURINAME 10 Julij, *Zeilmaker qq.* Jacoba, 13 *Rijntjes* Suriname, *Stoffels* Stad Leeuwarden en 15 *Schill* Anna, Amst.

DEAL 17 Aug., *Snoek* Jacoba Carolina, Rio de Janeiro.

CARDIFF 16 Aug., *Jonker* Themis, Amst.

SUNDERLAND 16 Aug., *Hazewinkel* Sjoukje Alida, Petersb.

DUBLIN 15 Aug., *Dekker* Annegiena, Liverpool.

BREMERHAVEN 16 Aug., *v. d. Werp* Christina Wobbeg., Dantzig.

ALTONA 19 Aug., *de Boer* Elisab. Johanna, Holland.

SWINEMUNDE 15 Aug., *Wolthekker* Sophia Klasina, Nantes; *Bos* Elisabeth, Rendsburg.

ARCHANGEL 5 Aug., *Post* Gesina, de Zaan.

BOLDERAA 14 Aug., *Fenenga* Agatha, Holland; — 15 *Prak* Gezina, Londen.

RENDSBURG gepasseerd 14 Aug., *Bol* Vr. Martha, n. Amst.; *Meijer* Geerdina, Hamburg; — 15 *Schacht* Anna Gesina, Gron.; *de Jonge* Wilhelmina Klasina en *Bontekoe* Vr. Geertruida, de Weser; *Poppen* Catharina, Rott.; — 17 *van Sluis* Onderneming, Woltersum; *Heins* Bouwina, Stolpemunde.

HOLTENAU gepasseerd 16 Aug., *v. d. Veen* 4 Gezusters, n. Amst.; *Feddes* Meta Gesina, de Maas.

In lading.

STOCKHOLM 14 Aug., *Stomp* Antje Jansen, de Oostzee.

Zeilklaar.

LONDEN 17 Aug., *Smid* Catharina Frederika, Rugenwalde.

STOCKHOLM 11 Aug., *Bakker* Neptunus, Uleaborg; — 12 *Pekelder* Heidewika Regina, de Oostzee.

GRONINGEN, 22 Aug. Gisteren arriveerde alhier het nieuwgebouwde galjootschip Klaziena, groot 100 ton, kapit. *R. C. de Jong*, van Sappemeer, gebouwd bij *R. Hielkema* te Foxhol, en heden het nieuwgebouwde schoonerschip Annette Frederike, groot p. m. 170 ton, kapit. *W. G. Lohman*, van Veendam, gebouwd op de werf van den heer *J. A. Hooites*, te Hoogezand.

OOSTMAHORN, 20 Aug. Ter reede gearriveerd 18 Aug., *Oosterhuis* de Vr. Janna, v. Bremerhaven n. Amst.; — 19 *Oldenburger* Geppina, v. Riga n. Dockum.

Vertrokken 20 Aug., *Brons* Goede Verwachting, *Spel* de 4 Gebroeders en *Ligger* Jantina Catrina, v. Amst. n. Hamburg; *Postma* Jacoba Hinderika, v. Stavoren n. Brake; *Menholst* Imalina, v. Muiden n. Hamburg.

Gepraaid den 27 Mei, op 28° 10′ Z.Br., 32° W.L., *Lösschen* Isaac da Costa, v. Rott. n. Soerab. en *Ouwehand* Krimpen aan de Lek, v. Cardiff n. Bat. — Den 10 Junij, op 6° 10′ Z.Br., 90° 57′ O.L., *Ingerman* Regina, v. Akyab n. Falmouth. — Den 26 Junij, op 7° 11′ N.Br., 26° 31′ W.L., *v. d. Linden* Vice-Admir. Gobius, v. Cardiff n. Singapore; op 6° 55′ N.Br., 23° 15′ W.L., *Boelhouwer* Theodora Machtelda, v. Bristol n. Singapore. — Den 27 Junij, op 8° 10′ N.Br., 27° 15′ W.L., *Evers qq.* IJssel, v. Soerab. n. Rott. — Den 29 Junij, op 6° N.Br., 21° 30′ W.L., *Uitermark* Zwaluw, v. Napels n. Bat. — Den 2 Julij, op 9° 0′ N.Br., 24° 34′ W.K., *v. d. Meij* Corn. en Henriëtte, v. Cardiff n. Singapore. — Den 3 Julij, op 9° 46′ N.Br., 20° 58′ W.L., *Loos* Bommelerwaard, v. Cardiff n. .... — Den 4 Julij, op 10° 40′ N.Br., 20° 48′ W.L., *Hessels* Rijswijk, v. Rott. n. Bat. — Den 7 Julij, op 9° 40′ N.Br., 24° W.L., *Blaakhert* Zeelandia, v. Middelb. n. Bat. — Den 10 Aug., op de hoogte van Brighton, *Kiers Kok* de Hoop, v. Liverp. n. Riga.

De Sond gepasseerd.

16 Aug. *Walker*, Fides, v. Riga n. Amst., m. hout.
de Boer, Johannes, v. Nerva n. Harlingen, m. hout.
Bolhuis, Roelfina Gezina, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
17 — *Sap*, Johanna Jacoba, v. Rott. n. Petersb., m. suiker.
Bekkering, Catharina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Bakker, Geertr. Femina, v. Elseneur n. Petersb., m. ijzer.
v. Sluis, Tjakina, v. Riga n. Schiedam, m. gerst.
Swiers, Jonge Timen, v. Riga n. de Maas, m. lijnzaad.
Plukker, Henderika, v. Libau n. Schiedam, m. gerst.
Hansen, Prudenter, v. Arensburg n. de Maas, m. gerst.
18 — *Oldendorp*, Koogerpolder, v. Hamburg n. Stockholm, m. stukg.
Schoon, Johanna Geerdina; *Kroon* Vr. Wicherdina.

De wind den 16 Aug. N., N.O.; den 17den N.O.; den 18den N.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 20 Aug., *Bart* Eefka Maria en *Lukkien* Gimini, Arch.; *Valomstra* Alida en *de Boer* Catharina, Petersb.; *Reinders* Jacoba Gesina, Riga; *v. d. Laan* Jantina Reinderdina, Bottenh.; *Bol* Vr. Martha, Dantz.; *Klontje* Meinsina, Gothenb.; — 21 *van Aken* Cornelia Louisa, Arch.; *Nagel* Triton en *Pronk* Hendrika Geesina, Petersburg.

TEXEL 21 Aug., *Kuipers* Gesina, Arch.; *Zeijlstra* Gouverneur van Ewijck, Hull.

HELVOET 20 Aug., *Kuitse* Jonge Wigcher, Petersb.; *Brouwer* Noordstar en *Dijk* Barend, Riga; *Kal* Koophandel, Christinastad.

BRIELLE 20 Aug., *Meijer* Zeevaart, Arch.; *Hendriks* Maria, Memel.

DUNDEE 18 Aug., *de Vries* Eliza, Nerva; *Bossinga* Wiea Gesina, Koningsb.

HULL 18 Aug., *Voordewindt* Hillegonda, Gothenb.

LONDEN 18 Aug., *Puister* Industrie, Pernau; *Kwint* Anna Beerendina en 19 *Karssies* Wilhelmina, Dantz.

YARMOUTH 17 Aug., *v. Sluis* Annechina, Groningen.

NORTH SHIELDS 18 Aug., *Kroos* Drie Gebroeders Amerika en *van Heuvelen* Antje Haverbult, Groningen.

GENUA 16 Aug., *den Breems* Trekvogel, North Shields.

CURAÇAO 12 Julij, *Dekker* Komeet, Liverpool.

ARCHANGEL vóór 15 Aug., *Jongman* Margar. Augusta, *Bossmak* Ena Elisabeth en *Pomper* Geertje, Amst.; *v. d. Laan* Johanna Masker, Groningen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 20 Aug., *Flik* Gebroeders, Newyork.

HELVOET 20 Aug., *Timmermans* H. Willebrordus, Newyork.

FALMOUTH 17 Aug., *Molema* Paulus, Havre.

HULL 16 Aug., *v. d. Meulen* Drie Gezusters, Altona.

ANTWERPEN 20 Aug., *de Vrede* Irene, Triest.

NICKERIE 15 Julij, *Melenberg* Livorno Packet, Amst.

OUD CALABAR .. Julij, *Bouwer* Jonkvr. Geertrui, Amst.

KIEL 18 Aug., *Doewes* Geerdina, Dantzig.

KROONSTAD 12 Aug., *van Dierendonck* St. Maria en *Wolthekker* Elisabeth Ruardi, Koppenh.; — 13 *Teensma* Jonge Brechtus, Amst.; *Balk* Jonge Aukje, Rott., *Boon* Aurora, Schiedam; *Brongers* Sophia, *Bontekoe* Jacobina, *de Vries* Jantina, *Smit* Anna Jantina en *Lukens* Gesina Johanna, Koppenh.; — 14 *Dijk* Elsina Jantina, Koppenh.

In lading.

LONDEN 19 Aug., *Mulder* Gesina, Riga.

Zeilklaar.

LONDEN 19 Aug., *Kloekers* Lauwerzee, Buenos Ayres.

LIVERPOOL 18 Aug., *Feenstra* Sliedrecht, Rio Janeiro; *Visser* Alida Antonia, Petersburg.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 22 Aug. Naar Amst. of de Zaan tot *f* 5 per last Koolzaad; naar Londen tot 14 sh. 6 d. in full per 10 quart. D. Haver.

233ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Derde Klasse.

4de Lijst. No. 10213 *f* 2000.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Augustus*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,70
Oude 70 ℔ *f*	Wtr. 1857 54 ℔ *f* 5,70	- - 42 - - 3,90
Oml. 1856 66 - 7,65	- 56 - - 6,10	- - 44 - - —
- - 68 - - 8,45	- 58 - - 6,50	BOONEN.
- - 70 - - 9,25	Zomer 54 - -	Paardeb. *f* 7,50 a *f* 8. —
- Old. 66 - - 7,40	- 56 - -	(Nieuwe *f* 8,25
- - 68 - - 8,20	N. Knobbe 60 - - 6,05	Gr. Erwt. *f*
- - 70 - - 9,00	- 62 - - 6,45	Graauwe dito *f*
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inland. 60 ℔ *f*	Dikke 36 ℔ *f*	
- 62 - - 5,35	- 38 - - 3,65	Old. Koolz. *f* 13 a *f* 14,10,30
- 64 - - 5,95	- 40 - - 3,80	Oml. dito *f* 13 a *f* 14,25,60
- 66 - - 6,55	- 42 - - 4,15	Kromhorn en van de Zij-
N. 1857 68 - - 7,15	- 44 - - 4,35	(len *f* 14,75 a *f* 15
- 70 - - 7,65	- 46 - - 4,55	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- 48 - - 4,75	Aveelzaad *f*
Gr. Zd. 60 ℔ *f* 4,90	- 50 - - 4,95	G. Mosterdz. *f* 14 a *f* 16
- - 62 - - 5,40	Witte Voer 36 - - 3,45	Lijnzaad *f*
- - 64 - - 5,90	- - 38 - - 3,65	Dederzaad *f*
- Zw. - 60 - - 4,75	- - 40 - - 3,85	Gr. Gort *f* 9,25,50
- - 62 - - 5,25	N. Zw. - 36 - - 3,30	Parel dito *f* 12 a *f* 14
- - 64 - - 5,75	- - 38 - - 3,50	Raapolie per vat *f* 47
Veen 64 - - 5,65		

Tarwe slap en als genoteerd te vergeefs aangeboden. — Rogge en Boekweit aan gebruikers als voren verkocht. — Gerst weinig aan en weder 15 ct. hooger betaald. — Haver over 't geheel niet dan iets lager te plaatsen. — Boonen als voren. — Koolzaad als voren geveild, doch bleef genoegzaam zonder koopers; het aanzijnde bedroeg ongeveer 400 lasten.

ROTTERDAM, 20 *Aug.* Rogge: 147 ℔ Belgische *f* 206.

LEEUWARDEN, 21 *Aug.* De aanvoer van granen was heden van zeer weinig belang, en daarvoor beperkte vraag. — Tarwe tot ongeveer vorige prijzen verkocht; knappe *f* 7,75, *f* 8,25. Van nieuwe waren enkele klusjes ter veil, veelal met brandkorrels bezet, overigens van goede kwaliteit en zwaar van gewigt, verkocht *f* 10.

Nieuwe roode *f* 12,50, *f* 13. — Rogge bij gerijven als voren, buitenl. *f* 7,20, *f* 7,25. Nieuwe *f* 7,85, *f* 8. — Boekweit alleen voor dadelijk benoodigden verkocht, Vries. zand *f* 7,30, *f* 7,35, Nieuwe *f* 8,10, *f* 8,20. — Winter-Gerst met kleinen aanvoer en daarvoor goede vraag, Nieuwe *f* 5,90, *f* 6,40. Ligtere soorten *f* 5,25, *f* 5,50. — Haver bijna zonder handel, fijne *f* 4,25, *f* 4,60; voer *f* 3,40, *f* 3,50. — Koolzaad met weinig aanvoer en daarvoor geringe kooplust, puik *f* 15, *f* 15,50; 2de soort *f* 14, *f* 14,50 en geringere *f* 13, *f* 13,50.

AMSTERDAM, 21 *Aug.* Tarwe prijsh.: 129 ℔ b. Pools. *f* 365; 127 ℔ witb. dito *f* 376; 131 ℔ r. Silesische *f* 350; 134 ℔ n. Rijn *f* 365; 125 ℔ Gron. *f* 270. — In publieke veiling: 15 last besch. roodb. Poolsche 123 ℔ *f* 311; 16½ l. besch. b. dito 124 ℔ *f* 346, *f* 351; 1½ l. dito 120 ℔ *f* 307. — Rogge bij gerijven in een doen: 120, 127 ℔ Pruis. *f* 206, *f* 230; 118, 119 ℔ Petersb. *f* 203, *f* 204. — Inl. Boekweit bij kleinigheden *f* 7 lager afgegeven: 120 ℔ aanzijnde Amersfoorter *f* 250.

Koolzaad dadelijk en op het najaar onveranderd, op het voorjaar ½ p. vl. hooger: Holst. 72 p. vl.; op 9 vat in Sept. 81½ p. vl.; Oct. 82 p. vl.; April 84 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering prijsh.: op 6/w. *f* 48,25; vlieg. *f* 47 a *f* 47,25; Sept. *f* 46,75 a *f* 47; Oct. *f* 47,25; Nov. en Dec. *f* 47,50 a *f* 47,75; Mei 1858 *f* 47,75 a *f* 48. — Lijnolie dadelijk en op levering merkelijk williger: op 6/w. *f* 44,50; vlieg. *f* 43,25 a *f* 43,50; Sept. *f* 42,75 a *f* 43,50; Oct., Nov. en Dec. *f* 43 a *f* 43,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 90 a *f* 95. — Lijnkoeken *f* 11¼ a *f* 14.

LONDEN, 19 *Aug.* Er waren heden weinig koopers ter graanmarkt, en in alle soorten Tarwe ging zoo luttel om, dat de notering van eergisteren geen verandering ondervond. Alle andere graansoorten waren mede zonder variatie.

Van den 21sten. Granen lusteloos en bij ruimen toevoer iets lager gedaan.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Aug.* De prijs der boter was heden: 1ste soort Grasboter de ¼ ton *f* 44,50; 2de soort *f* 40 tot *f* 42.

LONDEN, 21 *Augustus.* Friesche Boter 113 sh., Gron. 90 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Aug.* De aanvoer van vee ter markt was gering, prijzen als voren.

LONDEN, 21 *Augustus.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 888 runderen, 520 kalveren en 8640 schapen; de gesteldheid is onveranderd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 21 *Augustus.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅜; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{9}{16}$. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37⅝; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. 42⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{1}{16}$; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{5}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105⅜; Dito te Londen 4½ pCt. 96¾; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 101⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75½; Dito Dito 2½ pCt. 39¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77½. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21¼. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.80; Dito 2/m. *f* 11.70.

ADVERTENTIEN.

Societeit *DE HARMONIE.*

GEWONE MUZIJK op **den 28sten Augustus**, *vóór* en *na* de **Illuminatie**; de Muzijk aanvangende des avonds te **zeven uur.**

VREEMDELINGEN zullen dien dag, te beginnen van **drie uur** des namiddags, niet anders **geïntroduceerd** kunnen worden, dan tegen **betaling** van ***f* 2** per **Persoon.**

Er zal des middags van twaalf tot twee uur in de SOCIETEIT aan de LEDEN gelegenheid gegeven worden, INTRODUCTIE-KAARTJES te bekomen.

N.B. Ingevolge de bepalingen der Wet, zullen de LEDEN **dien namiddag** en **avond** van hun **bewijs van Lidmaatschap** voorzien moeten zijn.

B. D. H. TELLEGEN,
Secret.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Mr. H. J. SMIDT
en
M. VAN UILDRIKS.

GRONINGEN, 19 Augustus 1857.

*** Getrouwd:

H. HEDEMAN, van *Denekamp*,
en
M. S. LEEK, van *Groningen.*

GRONINGEN, 20 Augustus 1857.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER M. NIEVEEN, Echtgenoot van

J. BEKKERING,
Scheepskapitein.

GRONINGEN, 20 Augustus 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoot J. VAN DER TUUK beviel heden van een' ZOON.

TEN BOER, 20 Augustus 1857.

Dr. T. FOLMER REDDINGIUS.

*** Mijne dierbare Echtgenoot, ANTJE TEIJEN DE VRIES, is mij door den dood ontvallen.

Zij bereikte den ouderdom van bijna 64 jaren, waarvan ik 43 jaren zeer gelukkig met haar geleefd heb. Ieder, die haar gekend heeft, zal mijne droefheid billijken.

Gods doen is liefde en wijsheid! Dien wensch ik te eerbiedigen en te zwijgen.

HELPMAN, 19 Augustus 1857.

G. R. HUISMAN.

*** Heden morgen overleed de jongste onzer lievelingen JACOBUS, oud 4 maanden.

BOLSWARD, 21 Augustus 1857.

L. R. DE LA LANDE CREMER.
P. DE LA LANDE CREMER—KRAUS.

*** Bij **G. D. BOM**, te *Amsterdam*, en **J. SWARTS**, te *Leeuwarden*, te bekomen:

Dr. *H. J. NASSAU*,

OUDAARDRIJKSKUNDE.

Historisch Overzigt van de Volken en Staten der Oude Wereld. Derde, omgewerkte druk. Prijs *f* 1.50.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Aan den Haard,

Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

DE WET

BETREFFENDE

MINDERJARIGHEID EN VOOGDIJ

opgehelderd door **Practische Aanmerkingen**; een Handboekje voor Voogden en Toeziende Voogden.
PRIJS *f* 0,50.

DE JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING

van de ***LEER- DELFZIJLER - EEMS - STOOMBOOT - MAATSCHAPPIJ*** zal plaats hebben op den 29sten Augustus e.k., des avonds te 7 uur, in ***VOOGDS-HOTEL*** te ***Leer.***

De onbekende **ERFGENAMEN** van den op de reis van *Batavia* naar *Rotterdam*, den 17den Julij d. J., aan boord van het den 27sten Julij l.l. te *Brouwershaven* binnengekomen Schip *Duiveland*, Kapit. VIERSMA, overleden Opperstuurman **BENJAMIN GUST**, Zoon van wijlen den eertijds te *Nieuwe Pekela*, later hier gewoond hebbenden Schipper LAMMERT EVERS GUST en MARTJE BENJEMINS BON, worden hiermede opgeroepen, zich bij den ondergeteekenden CURATOR der NALATENSCHAP, onder bijvoeging der noodige BEWIJSSTUKKEN, aan te melden. *Brieven franko.*

EMDEN, 20 Augustus 1857.

J. F. VAN NESS.

STIERENMARKT
TE
ONDERDENDAM.

Op DONDERDAG den 17den September 1857, en voorts telken jare op den **derden Donderdag** in de maand **September**, zal te ***ONDERDENDAM*** worden gehouden eene **MARKT** uitsluitend van **STIEREN.**

Bij geïegenheid van deze Markt, zal door de Noorder-Afdeeling van het Genootschap van Nijverheid te *Onderdendam* eene **KEURING** van **STIEREN**, die daartoe zullen worden aangeboden, worden gehouden, en voor de best gekeurde Stieren de navolgende Premiën uitgereikt, als: 1ste *f* 10 en de Zilveren Medaille; 2de *f* 15; 3de de Zilveren Medaille; 4de *f* 10; 5de 7; 6de *f* 5; en 7de *f* 3.

De aangifte der Stieren, des namiddags vóór twee uur, ten Huize van JAN KNOOP PATHUIS, te *Onderdendam.*

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Bedum:
C. W. P. VAN NAERSSEN.
De Secretaris:
H. KLUGKIST,
Wethouder, L. S.

BOELDAG.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 31sten Augustus 1857, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke en ten Huize van den Heer J. COST, Pelmolenaar te *Noorderhoogebrug*, publiek worden verkocht: 1 PAARD, 2 MELKKOEIJEN, 1 MELKSCHAAP, 2 vette VARKENS, 1 OVERDEKTE WAGEN, PAARDEGEREIDEN, eenige **HUISMEUBELEN**, 1 beste KOOKKAGCHEL, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 7den September 1857, des voormiddags te 10 uur, en volgende dagen, voor de Behuizing door wijlen Jonkhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE bewoond, aan het Loopende Diep, bij den St. Walburgsboog te *Groningen*, publiek worden verkocht:

EEN AANZIENLIJKE INBOEDEL,

bestaande uit: Extra fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, groote en fraaije SPIEGELS, PENDULES, eene briljante KAMERKROON, eene aanzienlijke hoeveelheid fraai OUDERWETSCH BLAAUW en BONT PORSELEIN, ROOD OOST-INDISCH AARDEWERK, waaronder een extra fraai **JAPANSCH KABINETSTEL** van 5 stuks; KRISTAL, GLAS, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, OPEN-HAARD- en KOLOMKAGCHELS, VLOERKLEEDEN en CARPETTEN, BEDDEGOEDEREN, LINNEN- en extra fijn DAMAST TAFELGOED, veel **HUISHOUDELIJK ZILVER**; voorts onderscheidene fraaije **JAGTGEWEREN** en ander **JAGTGEREEDSCHAP**, eene aanzienlijke partij REGTSGELEERDE en LANDBOUWKUNDIGE **BOEKEN**, waaronder *DALLOZ*, *VOORDUIN* en dergelijke, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien Vrijdag en Zaturdag bevorens, van 11—5 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, voor **10 Cent**, ten Kantore van den Notaris te bekomen, terwijl mede verkrijgbaar zal zijn de CATALOGUS voor 25 Cent, ten voordeele van de Algemeene Armen.

NB. Het **JAGTGEREEDSCHAP** zal verkocht worden DINGSDAG den 8sten September 1857, des voormiddags, en de **BOEKEN** op DONDERDAG daaraanvolgende, des avonds te 6 uur.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. H. GEERTSEMA**, zullen, op DINGSDAG den 15den September e.k., ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette, nieuws vertimmerde KOOPMANS BEHUIZING, waarin sedert eenige jaren eene ***APOTHEEK*** is gevestigd, staande in de Poelestraat te *Groningen*, letter C no. 107, door den Heer B. J. DE BOER in eigendom bewoond.

II. Eene BEHUIZING met BOVENWONING met VRIJEN OPGANG en twee daaraan verbonden WOONKAMERS, onder één Dak, letter N no. 204 en 205, staande bij de Nieuwe-Kerk, op den hoek van de tweede Kerkstraat, te *Groningen.*

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—12 en 2—5 uur; Perceel I tegen betaling van **tien Cent**, ten voordeele van de **Algemeene Armen.**

Te aanvaarden Perceel I op den 1sten November e.k.; Perceel II dadelijk na den Toeslag.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal, door verandering van Affaire, te Koop worden aangeboden: eene voor korte jaren nieuws-vertimmerde BEHUIZING, zijnde

EENE NERINGRIJKE BAKKERIJ

met een daarbij behoorenden VRUCHTBAREN TUIN en APPELHOF; staande en gelegen te *Noordbroek*, toebehoorende aan J. J. BOELENS aldaar.

BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ TE KOOP.

Een Boekhandelaar en Uitgever in de Prov. *Utrecht*, welke sinds ruim 15 jaren zijne zaak, waaraan verbonden is **STADSDRUKKERIJ, BINDERIJ en LEESBIBLIOTHEEK**, met het beste succes heeft uitgeoefend, in een Plaatsje geheel **zonder concurrentie**, wenschte zich ten gevolge van verandering van Betrekking daarvan te ontdoen, en biedt daarbij **des verkiezende** ook zijn **FONDS te koop** aan.

Voor het ruime **HUIS, BOEKHANDEL, DRUKKERIJ, BINDERIJ en LEESBIBLIOTHEEK** zoude circa **vijftien Mille** benoodigd zijn. Nadere inlichtingen zijn te bekomen, per *franko* Brieven, onder de lett. A B C, bij den Heer P. W. v. D. WEIJER, Steendrukker, Gansenmarkt te *Utrecht.*

Te Koop:

1 Elegante, ligtloopende **TENTWAGEN** voor 4 Personen en Kinderbankje, 1 **TILBURY** en 1 **DITO** op 4 wielen, alsmede 1 nieuw, ligtloopend **FRIESCH MATWAGENTJE**, bij

L. B. OOSTEWEEGHEL,
Rijtuigsmid, N.-weg.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het van ouds gerenomeerde, groot **HEERENLOGEMENT *DE JAGT***, staande bij het Verlaat te *Martenshoek*, Gemeente *Hoogezand*, voorzien van 8 KAMERS, groote ZAAL, KEUKENS en KELDERS en ruime STALLING en DOORRID, met een fraai aangelegden TUIN; alwaar dagelijks BARGES en een groot aantal SCHUITEN en DILIGENCES **aanhouden.**

Te bevragen bij de Eigenares, Mejufvrouw de Weduwe MEURS.

Mr. J. D. TRESLING,
Notaris.

Eene groote en rijke sortering
HEEREN KLEEDINGSTUKKEN, zoowel in
't goedkoop als fijnere soorten.

HEEREN KLEEDINGMAGAZIJNEN

te *Rotterdam* J. B. MEDDENS en *Groningen.*

De ondergeteekenden hebben vermeend hunne Begunstigers ten spoedigste te moeten bekend maken met de **beduidende PRIJSVERHOOGING**, die de **meeste LEDERSOORTEN** dezer dagen wederom ondergaan hebben; ten einde daarnaar de Prijzen van het LEDERWERK te kunnen regelen.

GRONINGEN, 21 Augustus 1857.

R. GENIETS.
J. PH. NUIVER.
Wedw. A. J. MULDER.
Wedw. M. MULDER en ZOON.
H. C. JANSEN.
C. S. GAASBEEK.
H. en J. MULDER.
J. H. STEFANUS.
M. M. VAN HUIDEN.
S. S. BLUMENTHAL.
G. P. SCHUIL.

De ondergeteekende eene **STEMPELPERS** ontvangen hebbende, heeft het genoegen te berigten, dat van af heden bij hem de gelegenheid bestaat tot het laten **DRUKKEN** van **namen enz.** in **Papier** en **Kaartjes**; voorts dat hij ruim is gesorteerd in alle soorten van **SCHRIJFPAPIER, ENVELOPPES**, besten **SCHRIJFINKT, OUWELS, BANKETBAKKER OUWELS, DEVIESEN, CHARADES**, ENZ. ENZ.

H. G. BROESE, Heerestraat.

J. B. de Beer,
in Goud, Zilver en Horlogiën,

berigt door deze, dat hij andermaal uit *Zwitserland* heeft ontvangen:

Eene zeer fraaije sortering groote **MUZIJKDOOZEN**, waaronder zijn **FORTE-PIANO, TAMBOER, MANDOLINE**, ENZ. ENZ. Dezelve zijn aanbevelenswaardig.

NB. Bij denzelven is terstond of tegen November eene **BOVENWONING te Huur.**

E. G. PALME,

Kapper aan de Groote Markt, achter het Stadshuis, A 268, neemt bij deze de vrijheid, het geëerd Publiek zoowel in als buiten de Stad te berigten, dat hij uit de **beste Fabrijken** heeft ontvangen: **fijne PARFUMERIËN**; onder anderen **ESPRIT ANTIQUE DE SERACYNE**; dit Water bezit het vermogen, om eene bewonderenswaardige **groeikracht** aan het **Haar** te geven. Tevens is bij hem te bekomen **HUILE DE CAMELEON**, met Avis, à *f* 1,50 per Flacon; alsmede de echte GRAAUWE **MACASSAR OLIE**, om Haar en Baard ten spoedigsten te doen groeijen en het uitvallen te beletten; benevens de met roem bekende **EAU DE CHANTAL**, met Avis, à *f* 1 per Flacon, om het Haar in één oogenblik in alle kleuren te verwen, zonder dat de oude kleur wederom te voorschijn komt, noch dat het eenige nadeelige gevolgen heeft.

Hij beveelt zich verder in het bijzonder aan, dat in zijne Fabrijk vervaardigd worden, tegen de civielste prijzen, **HEEREN PARUIKEN** en **TOUPETS, DAMESTOUREN**, ENZ.; **ROOLLOOS** voor à LA STULPIE, verder alles wat tot zijn Vak betrekking heeft.

N.B. HAAROLIE van af 15 Cent en hooger.

Gebroeders LEEK,

OP SCHOOLHOLM,

hebben ontvangen eene partij **WITTE** en **GEKLEURDE LAPPEN**, alles van de beste **kwaliteit** en **kleur.** Zijn steeds in **MANUFACTUREN, GARENS** en **LINTEN ruim voorzien.**

De ondergeteekende vraagt, zoo spoedig mogelijk, een' **SECONDANT** van **eenigen Rang**, bekend met de EERSTE BEGINSELEN der FRANSCHE TAAL.

M. BEEKHUIS.

Iemand, die eene fraaije hand **schrijft** en goed **rekent**, wenscht zoo spoedig mogelijk als **SCHRIJVER** op eenig ***KANTOOR*** geplaatst te worden, of **SCHRIJFWERK** te bekomen. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

De Vrouw van den Heer WILLEM ARENDSEN, Landeigenaar te *Putten*, die lang aan zenuwziekten en eene zwakke borst geleden heeft, is door het gebruik der Revalenta genezen. Zij was geheel uitgeteerd en vermagerd en leed gedurig aan pijn in den ruggegraat; zij heeft eerst eene doos van *f* 2, later eenige van *f* 16 gebruikt en is geheel hersteld; de pijnen zijn spoedig geweken en eenige maanden later was zij gezond, opgeruimd, sterk, levenslustig en gevuld en blozend van gelaat. Zij heeft mij toegestaan dit berigt toe te zenden, om het in de Dagbladen te plaatsen.

HARDERWIJK, 30 October 1854.

Wed. G. TYHOFF.

De **Revalenta** geneest alle maagkwalen, borstziekten, leveraandoeningen, nier- en blaasongesteldheden, onderbuikskwalen, huiduitslag, zenuwlijden, verzwakking, vermagering enz., door de genezende en voedende eigenschappen die zij in hooge mate bezit.

Men gebruikt ze als ontbijt of avondeten in plaats van ander voedsel. Bij erge ongesteldheden gebruikt men ze meer dan eens. De prijzen zijn 87½ c., *f* 2, *f* 3½, *f* 6 en *f* 16 de Bus.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.